

Szerkesztőség:

Arad, Acsev.-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22.

(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre	840 Lej.
Fél évre	420 Lej.
Negyed évre	210 Lej.
Havonta	70 Lej.

Hirdetések díjszabás szerint.

Egyes szám ára 4 lej,
vasárnap 5 lej.

Bucarestiben 50 banival több

Nagy Arad.

Megvalósul a régi aradi álom, a legközelebbi időben végleg lezajlik az a közigazgatási processzus, a mely Ujaradot visszavonhatatlanul Aradhoz csatolja. Régi probléma ez a kérdés ennek az újságnak a hasábjain és valahányszor szó volt róla, mi mindig azt az álláspontot képviseltük, hogy szeretettel, testvériséggel és örömmel öleljük magunkhoz a balparti testvérvárost, a balparti adminisztrációt és azt a jelentős gazdasági komplexumot, amit Ujarad ennek a városnak biztosít.

Arad sohasem negligálta Ujaradot. Arad nem egyszerű lakosság-beli szaporodást látott ebben a csatlakozásban, hanem ennél sokkal többet: a kultúra, a városfejlődés, az egymás javára való vállvetett munka ünnepét. Ezzel szemben Ujarad részéről a csatlakozás kérdésébe mindig bizonyos animozitás vegyült. Közvetlen szomszédaink ezt a csatlakozást sohasem tudták egy magasabb várospolitika szempontjából megítélni, hanem föltették a falu pápaszemét és ezen a szűk horizontu és kis ítélőképességű szemüvegen keresztül figyelték Nagy-Arad esetleges kialakulását. Ujarad nem látta azt, hogy nemcsak a piacon kell Aradhoz tartozni, ahol a zöldeget árulják, hanem azon a területen is, ahol egy nagyváros kültető adminisztrációját intézik, azon a területen is, ahol a Kulturpalota kupolái emelkednek, azon a területen is, hol a jövő villamos vasút sineit tervezik. Ujarad elrejtette, hogy a külföldi nagyvárosok fejlődése akkor kezdődött, amikor a környékbeli falvakat hozzájuk csatolták. Így alakult ki Nagy-Bécs, Nagy-Berlin, Nagy-Budapest. Arad a perifériák nélkülözhetetlen többségei lettek a centrális építkezésű városnak, addig a város fejlett berendezkedésének áldó és termelő sugarait reflektorozta rá a perifériákra. A perifériáknak és a centrális építkezésű városnak harmoniája nemcsak helyi ügy, nemcsak keskeny vágányu politika, hanem országos jelentőségű momentum, akkor, ha gazdaságilag és kulturális szempontból ez a harmonia megtámadhatatlanul erős.

Az átcsatolás pillanatában Arad úgy érzi, hogy testvéreivel találkozik, akivel együtt növekedett és akivel együtt kell eljutnia a fejlődés csúcsaira. Szeretnék, ha Ujarad ugyanezt érezné, ha a balpart lelke összedobbanna a jobbpart szívével, mert ebből a találkozásból a munka, fejlődés, a kulturális föllendülés után hatalmas város: Nagy-Arad születik meg. Es ez a születésnap ünnepe lesz az országnak és ünnep nekünk, akik ezt az összeforradást hosszú esztendőök óta sürgetjük és akarjuk.

Az egyesült ellenzék nagygyűlése Bélnyeesen. -- Vérdíjat tűzött ki Abd el Krim. -- Csicserin Varsóba érkezett. -- Felemlik a telefondíjszabást. -- Tömeges gyűmölcslopás. -- Aradi tanár megdöbentő szerelmi drámája. -- Megtámadták a bucaresti expresszvonatot. -- Az új tisztviselő-fizetések. -- Rákosi Mátyás statáris bíróság elé kerül.

A Magyar Párt önállóan megy a községi választásokba

A liberális párt együttes működésre tett ajánlatot.

Cluj-Kolozsvár, szeptember 28. A Magyar Párt vidéki tagozataihoz a liberális párt és egyes miniszterek részéről megkeresés érkezett, amelyben aziránt érdeklődnek, hogy milyen feltételek mellett volna lehetséges a községi választások alkalmára kollaborációt létesíteni a Magyar Párt és a liberális párt között. A Magyar Párt vidéki tagozatainak válasza a megkeresésre még ismeretlen, de a válasz csak az lehet, hogy forduljanak a Magyar Párt elnökségéhez, mert ilyen nagyfontosságú kérdésben a vidéki tagozatok nem dönthetnek. A Magyar Párt vezetősége még nem foglalkozott hivatalosan a liberális ajánlattal, de máris megállapítható, hogy az ország nagy részében fenálló ostromállapot miatt amelyet a kormány a választá-

sok idejére sem függesztene fel, a vezetőség nagyrészenek az a véleménye, hogy a kollaboráció nem jelent előnyt a magyarságra nézve, tehát nem valósítható meg. A Magyar Párt vezetősége különben serényen készül a választásokra és bizalmi emberei útján figyeli a választási listák összeállítását. Szombaton délelőtt megjelent a Magyar Párt vezetőségénél Kabdebó Szilárd dr. és Deutschek Géza dr. a kalotaszegi csoport megbízásából és bejelentették, hogy a választások tekintetében nincsenek teljesen egy véleményen az elnökséggel. A pártelnökség tudósítónknak kijelentette, hogy nem elvi, hanem csupán taktikai kérdésből kifolyólag merült fel nézeteltérés a központ és a kalotaszegi csoport között.

Franciaország szembe fordul Olaszországgal.

Herriot nagy beszéde a francia-angol együttműködésről

(Páris, szeptember 28.) Herriot volt miniszterelnök a radikális párt tegnapi nagygyűlésén, amelyen volt miniszterársai is megjelentek, nagy és jelentőségteljes beszédet mondott. Hangsúlyozta, hogy a köztársaságiak és a baloldali csoportok kartelljét nem bonthatja fel a párt, mert ezzel illojalitást követne el.

— Nem válhatunk ketté anélkül, — mondotta — hogy ezzel ne demoralizálnánk a köztársasági közvéleményt. Összehasonlítva a tavalyi helyzetet az ideivel, ki jelenthetjük, hogy a külpolitikai

helyzet hosszú időre megszabta sorsunkat. A Népszövetség hatodik ülészaka után látnunk kellett egyik hí szövetségesünk tartózkodó magatartását s azt is, hogy Olaszország csak névleg van a mi oldalunkon, ami azt jelenti, hogy elszigetelték lettünk. Az európai helyzet és a béke megszüntetésének érdekében multhatatlanul szükséges Franciaország és Anglia együttműködése. Tudja meg Painlevé, hogy igaz barátai közöttünk vannak, akik az ő oldalán küzdünk a demokráciáért. Az egységet pedig továbbra is

akarjuk, amit azonban csak a köztársaság alapelvei és törvényei alapján tudunk biztosítani.

Németország

tiltakozik.

Feltételekhez köti a biztonsági szerződés aláírását.

(Berlin, szeptember 28.) Most már bizonyos, hogy a külügyminiszterek konferenciáját Lecarnoban tartják meg, miután a francia delegáció tagjai számára már október harmadikától kezdődően foglalták le a szobákat. A belga delegáció tagjai Wandervele külügyminiszter, Rollin Kabinetfőnök és Suiden külügyi osztályfőnök lesznek. A Matin értesülése szerint Häschi párisi német ügyvivő ma nyújtotta át a francia külügyminiszternek a német választás egyben bejelentette, hogy a német kormány a lehető legsürgősebben kívánja a kölni zóna kiürítését és a biztonsági szerződés megkötése előtt kívánja a katonai ellenőrzés kérdésének végleges megoldását. Az ügyvivő figyelmeztette Franciaországot arra a memorandumra, amelyet a német kormány még a múlt évben juttatott el a Népszövetséghez és ebben azt hangsúlyozta, hogy Németország, ha a hatalmak intenciója szerint lép be a Népszövetségbe, akkor ugyszólván még egyszer alá írja a versaillesi békeszerződést, amit pedig csak akkor tehetne meg, ha abból a háborús bűnösségről szóló paragrafus kimaradna. A Matin szerint erre a szövetségesek hallgatásukkal fejezik ki, hogy a nyilatkozatot rosszalják.

— Hercegi birtok mentesítése a kisajátítás alól. Bucarestből jelentik: Bacau megyében éveken előtti történt, hogy Brandenburg osztrák herceg hatalmas birtokát, amely 500 millió lejt ért. kisajátították. Az időközben elhunyt herceg jogutódai a kisajátítás ellen felfolyamodással éltek, amelyet most tárgyalt a bacau törvényszék. A bíróság a felfolyamodásnak helyt adott és a birtokot mentesítette a kisajátítás alól. Az érdekes ítélet ellen a kincstár képviselője felebbezést jelentett be.

A bőkezű főúr.

Elsőször is tisztázni óhajtom, hogy ezuttal főúr alatt nem azt a fűrgelábú, hátul dujjoros, erszényes emlést értem, amely borralvalóval táplálkozik, összedással szaporodik és amelyet Budapest népe a kávéházban bécsi mintára főúrnak szokott nevezni. Magam is voltam uszorkamakávéút ebédelő, kávéházban virrasztó úrú bohém, okom van hát rá, hogy erről a főúrról csak hálával emlékezzem. Mikor ezerkilencszáztizennégyben, hajnali három órakor a harc terere indulván, a naivul megrakott hátizsák alatt görnyedve betértem a Newyork-kávéházba, hogy búcsuzóul telesszijjam még egyszer a tudómet a budapesti kávéházi kultúra édes atmoszférájával, akár-hány barátom még az esti kaszinópártiját folytatta ott szilvóriumzó mellett és bizony egy se zavartatta meg magát, hogy kezét fogjon velem, de Gyula, a kedves főúr egy tizkoronást adott át ezzel a szóval:

— Én ismerem Nagy Endre urat és tudom, hogy mindig meg szokta fizetni a tartozását. Azt akarom hát, hogy ezt is egészséggel hozza vissza.

Nem erről a főúrról óhajtok hát beszélni, hanem arról a másikról, akit eddig a magyar közjog is mint különálló osztályt emelt ki a tömegből és akinek — amióta főrendházunk nincsen — egyetlen funkciója, hogy jövedelmét szépen költvén el, a savoir vivre-nek, a finyás esztétikának és a feltatlan lovagiaságnak az arbitere legyen a mi számunkra.

Nos, szeretném, ha újságíró kollégáim eltörölnék vőre a „Bőkezű” jelzöt, amelyet a gyorsredakciós munkában gépiesen szoktak a főúr nevéhez biggyeszteni. A magyar főúr nem bőkezű. Legalább is itthon nem tartja érdemesnek, hogy az legyen. Ha a város hallatlan erőfeszítéssel parádézik néha, hogy egy kis ünneppont tüzzön szürke életünkbe, a főúrak színes pompáját ott nem látjuk. A haszonra épült, sivar bérházak között nem látjuk azokat a nagyszerű főúri palotákat, amelyek az építész zsenijének alkotásai. Jótékonyok akcióinkban az adakozók listája a legdemokratikusabb összetételű. Koncertjeink, operaelőadásaink nem a főúrakból élnek és tessék megkérdezni képtárlataink vezetőit, hogy melyik osztály az, amely még mindig juttat egy darab kenyert művészeinknek. — A bojárak kis Páriszt csináltak Bukarestből, a magyar főúrak pedig kis Budapestet csináltak — Bécsből.

A magyar főúr bőkezűségével egyszer régen, háború előtt találkoztam Párisban. A „Scala” előtt egy autóból Károlyi Mihály gróf ugrott ki. A portásnak egy huszfrankos aranyat dobott oda borralvalónak, aztán váltott egy páholyt száz frankért és beleült egyedül, hogy végigunatkozzék néhány számot ennek az utszéli mulatónak a programjából.

Aztán néhány hónap múlva találkoztam vele Budapesten, de hazán váratlan körülmények között. Kis Andrassy-uti Színházban konferálás után egy jegyződő leszólitott, hogy Károlyi Mi-

hály gróf óhajt beszélni velem. A folyosón várt reám. Ezt mondta:

— Uram, én váltottam itt a pénztárnál egy páholyt és harminc koronát kértek érte. Hát csak azt akartam megmondani, hogy ez rablás.

— De gróf ur — feleltem —, hiszen nem kellett volna az egész páholyt megvennie, ha sokalija! Egy jegy, csak hat koronába kerül.

De ezt a vesztetrem mondtam, mert most már a porig alakzott a göggyével:

— Mit gondolt? Hogy én akár-kivel összetűnök egy páholyban?

Tudniillik akkor még nem ábrándult volt ki a bécsi zsoke-klubból egészen a forradalomig.

A másik bőkezű főúrral nemrég találkoztam. Feljött a lakásomra és miután egy kicsit kipihegte az asztmáját, elkezdett kérdezősködni, hogysmint vagyok. Mindjárt gondoltam, hogy ez irányban nem tulságos izgalom-

mal várja a kimerítő választ, tehát megkértem, hogy csak térjen rá fesztelenül a tárgyra. Hát rá-tént:

— Hm... hehe... egy kis nőről van szó... nagyon szegény, de... hm egyébként a legteljesebb rokonszenvre érdemes... és hát... ha ön szerződött... én azt hiszem, az neki nagyon jól jönne...

— Színesznő?

— No nem... de talán van tehetsége is... csak foglalkozni kellene vele... Különb... hehe... ez nem is fontos. A lényeg az, hogy egy kis állandó fizetés nagyon jól jönne neki... Egy nagyon hercig teremtés... Parole d'honneur!... nagyon hercig a kicsike!

Ennek a főúrnak körülbelül nyolcvanezer hold földje van. És a koncepciója nemesen egyszerű volt. Hogy én szerződtessem a kicsikét. Ő majd szereti és én csak fizessem. (Nagy Endre.)

Kedden reggel hozzák Reinitz Jakabot Nagyváradra.

Száz jegyet adtak ki a közönségnek. — A táblai tárgyalás előreláthatólag két napig tart.

(Oradeamare-Nagyvárad, szeptember 28. Kihirdött tudósítónk telefonjelentése.) Szinte az egész ország érdeklődése most megint a Reinitz-ügy felé fordul. Amivel Reinitzot vádolják, olyan hihetetlen és fantasztikus, hogy az érdeklődés teljesen érthető. Mindenki kíváncsi a nagy per vádlottjára, akinek érkezése elé izgatottan néznek azok, akik a szomorú hírre verődött vádlottra kíváncsiak. Ugy volt, hogy szombaton hozzák át a szatmári ügyészségi fogházból, de ez a nap ünnepp, hétfőn pedig a zsidó hosszunap volt s erre tekintettel Reinitz azt kérte, hogy a hosszunapot cellájában tölthesse. Az engedélyt megkapta, sőt az ügyészség rendelkezésére az egyik cellát imaházzá alakították át s Reinitz fehér halotti ingben az egész napon át — étlen-szomjan — imádkozott.

A szatmári ügyészség vezetője dr. Nestor külön úgy intézkedett, hogy kedden reggel küldi át Reinitzot Nagyváradra. A vonat 7 órakor érkezik meg s még 2 órája van a vádlottnak, hogy kipihenhesse az ut fáradalmait s tanácskozhasson védőjével, dr. Simonca Györggyel, aki az iratok tanulmányozását már befejezte s védencének ügyét kedvőzőnek tartja. Reinitzot Szatnáról több fegyőr kíséri, a váradi állomáson pedig Anca rendőrkapitány vezetésével egy rendőrcsapat várja. Simonca György dr. védő szintén kinegy az állomásra, ahonnan Reinitz-el behajtat a váradi ügyészség fogházába s Simonca dr. a tárgyalás megkezdéséig ott tanácskozik vele, a védelem előkészítése céljából.

A királyi ítélőtábla szőnyegét rég taposta annyi nő, mint az elmúlt napokban. Ponoran Lukács

AMUNDSEN és ECKENER

harcot vívnak az Északi Sarkért.

Miért siet Amundsen. A Zepelin diadalmos hősenek nyilatkozata

(Saját tudósítónktól.) Amundsen európai felolvasó körútjának egyik legkézzelfoghatóbb eredménye az, hogy mindentitt fokozott érdeklődést kelt fel a levegő meghódítására. Eckener kapitány óriás Zepelinjének utja, Amundsen sarkrepülése, legutóbb a Shepandoah pusztulása és az új sarkrepülések tervei mind egy-egy kömoly lökés a légi technika fejlődésére.

Amundsen nem csinált titkot belőle, hogy a jövő évben újból megkísérli sarkrepülését az olasz kormány által rendelkezésére bocsájtott Nobile léghajón. Amundsennek az északi sark elérésében máris versenytársa akadt Eckener kapitány személyében, aki most Berlinben kurfürstendammi lakásának dolgozószobájában készül az északi sark meghódítására, évszázadok vágyának teljesítésére. Előrelátható, hogy az északi sark meghódítására induló harcban komoly lendülettel csapnak össze a norvég szívósság és a német erő Amundsen és Eckener.

Amundsen kisebb léghajót szerrel fel, mint amilyenre most a németek engedélyt kérnek az antantól, mielőtt a léghajó építéséhez szükséges pénz egybegyűlik. A német léghajó valószínűleg csak 1927-ben indulhat el az északi sark meghódítására. Nagy előnye lesz, hogy négy-öt napig is levegőben maradhat és így hosszabb időt tölthet a sarkvidéken.

Tudósítónk felkereste kurfür-

irodaigazgató szobájának kilincsét egymásnak adta a sok érdeklődő, akik jegyet akartak a tárgyalásra. Akkor azonban hibaváló volt a fáradozás: a jegyeket csak hétfőn reggel 9 órától kezdve adta ki az irodaigazgató. Az újságírók számára hét, a nagy közönség részére pedig 100 jegyet bocsátottak ki. A hétfői napon valósággal ostrom alá került az igazgatói iroda s délre márszét is kapkodniak az aránylag csekély számú jegyet.

Megtörtént az intézkedés az elhelyezkedésre is. A bírósággal szemben fog ülni a vádlott, az újságírók elütt, két oldalt pedig az ügyész és a védők foglalnak helyet. A főtárgyalás elnöke Ilie Andor dr., az ügy előadója Domokos dr. táblabíró, a vádat dr. Nicu főügyész-helyettes képviseli. A védelmet Simonca György dr. nagyváradai és Borgida Lajos dr. szatmári ügyvédek látják el. Érdekes, hogy Demian Dobrescu dr. az országos ügyvédszövetség és az ifjovi ügyvédi kamara elnöke táviratban jelentette be, hogy a főtárgyaláson részt kíván venni.

stendammi lakásán Eckener kapitányt. Beszélgetéséről alábbiakban számol be. Az északsarki expedíciókról kezdünk beszélgetni, Amundsenről, Nansenről s hogy vajjon miért nem csatlakozik Amundsen az ő expedíciójához, nem a politika választja-e el az északi sark meghódítására indulókat. Eckener úgy látszik foglalkoztatja a kérdés, majd pillanatnyi gondolkodás nélkül adja meg a választ.

— Amundsen mohósága a mi akciókat nem foszthatja meg a világ érdeklődésétől, sőt csak növeli az érdeklődést, mert azt fogják lesni Amundsen ér-e előbb célhoz, vagy én és ki hoz kettőnk közül értékesebb eredményt.

— Amundsennek sietős a dolga, úgy látszik, ő nem akar tünk várni, a mi sarki Zepelinünk legjobb esetben 1927-ben monhat el és Amundsen, értesülésem szerint, már 1926-ban akar utnak indulni. Ő mindenáron első akar lenni, másra nem törekszik. Az ő léghajója, ez a félmerév konstrukciójú léghajó az ő céljának megfelel, de csakis annak. A 3570 kilométer akciók radms ép arra elég, hogy a sarkra repüljön és rögtön visszaforduljon. Keptelen maradni és kutatásokat, méréseket eszközölni, azonban megelőz bennünket.

Milyen szempontból lesz a Zepelin északsarki kutatásainak közgazdasági jelentősége?

Eckener elmosolyodik:

— Azt hiszem, semmiféle. A mi célunk tudomány és ujra tudomány. Az egész világot izgalomba fogja ejteni Eckener és Amundsen versenye az északi sark meghódításáért.

Véglegesítették

Kaufmann Kamillt.

Nagyszabású bővítési tervek az aradi vízműveknél. — Külföldi szakértő és egy aradi szakfűzet.

(Saját tudósítónktól.) Arad város vezetősége mostanában igen jelentős és fontos problémával az ivóvíz ügyével foglalkozik és előkészületek történnek Kaufmann Kamill aradi vízműigazgató által saját maga ellen kért fegyelmi vizsgálat lefolytatására, csak dr. Robu János főpolgármester hazaérkezését várják, hogy a vizsgálatot megkezdjék. A főpolgármester pedig — értesülésünk szerint — holnap, legkésőbb holnapután már Aradon lesz. A vízműigazgató különben már régebben kérvényt intézett a városi tanácshoz, hogy pusztán a közönség megnyugtására hozassanak Németországból egy szakértő-mérnököt, aki tüzetes vizsgálat alapján állapítsa meg, ki és mi az oka a vízmizériáknak és miképpen lehetne a legrövidebben kiküszöbölni ezeket a hibákat. E problémákról Kaufmann Kamill munkatársunk előtt a következőket mondotta:

— Nem félek a vizsgálatról, mert az, az én álláspontomat fogja igazolni. Éveken keresztül tanulmányoztam az aradi víz kérdését és meggyőződtem arról, hogy csómosással, minden szűrő alkalmazása nélkül meg lehet szüntetni a mizériákat.

Kaufmann ezután egy kis piros könyvet mutat, amelyet még 1914-ben dr. Posgay István, Arad város akkori főorvosa adott ki „Az aradi ivóvízről” címmel. Rámutat az egyik passzusra, amely a következőket mondja: bakteriológiai szempontból a víz szűrés utján való javításra nem szorul s hogy a mesterséges szűrés csak veszélyezteti a természetesen szűrt víznek bakteriológiai tisztaságát. Egy másik helyen: Az egyedüli helyes védekezés a fő, a mellék- és házivezetékek bőséges öblítése.

— Amint látja, — mondotta Kaufmann — ez a könyv is az én álláspontomat igazolja. Sőt a 86212—1896. számú miniszteri rendelet meg is tiltotta a szűrők alkalmazását, azonban a rendelet megérkezésekor már megkötötte a város a szerződést, amelyben szűrőket alkalmaznak a vízszolgáltatásnál.

A vízműveknél egyébként — értesülésünk szerint — nagyszabású munkára készülnek s ezért felmerült a terv, hogy a várostól egy mérnököt helyeznek a vízművekhez, a vízműigazgató mellé. Hír szerint a választás Vass Barnabás mérnökre esett, aki azonban nem akar átmenni a vízművekhez, amely túlságosan nagy elfoglaltságot jelentene. Egyelőre azonban minden stagnál Robu János dr. hazaérkezéséig. Itt írjuk meg, hogy a napokban érkezett a belügyminiszteriumból a vízműigazgató véglegesítése, amely megerősíti Kaufmann Kamillt a városi üzemmű igazgatói állásában.

Boldogító igen, amely harmincezer dollárba került

Kulisszatitkok Molnár Ferenc és Fedák Sári válóperéről. — Elkeseredett harc, amely kibéküléssel végződött.

(Budapest, szeptember 28.) Beszámoltunk már arról, hogy az a válóper, amelyet Molnár Ferenc indított Fedák Sári ellen, mint az előrelátható volt, békés megegyezéssel végződött. Tudósításunkhoz pótiólag közlünk még néhány érdekes és jellemző adatot.

Fedák egy héttel a tárgyalás előtt Budapestre érkezett, minden képpen a szemébe akart nézni a vádaknak. Megszakította berlini tartózkodását Molnár Ferenc is és a tárgyalás előtti napon váratlanul Budapestre jött. Az utolsó 24 órában ráeszmélt arra, hogy ilyenformán Fedáktól elválni nem lehet. Ha az asszony megjelenik a tárgyaláson világraszóló botrányt csinál és jogi formák között is pár évig elhuzhatja a döntést. Molnár pedig válni akart mindenáron, mert feleségül akarja venni Darvas Lilit, akivel már évek óta jóbarátságban van. Ekkor hatalmazta fel azokat, akik az ügyben a békét képviselték, hogy bizonyos végkielégítést ajánljanak Fedáknak. Három, a magyar közéletben sokat szereplő férfi, Miklós Andor, Bárczy István és Krausz Simon jártak különösen közbe a barátságos megegyezés érdekében. Fábián Béla, Fedák ügyvédje is azt hangoztatta, hogy két világhírű ember presztízséről lévén szó, találni kell egy formát a békés megoldásra.

Megindultak tehát a tárgyalások, a melyen Fábián Béla, Polónyi Dezső, Krausz Simon és Miklós Andor vettek részt. Fedák mind enekelőtt azt követelte, hogy Molnár vonja vissza a sértő keresetet és adjon alkalmat, hogy ő indítsa meg a pert. Polónyi Dezső ezt elfogadta.

Most a sokkal nenezebb vagyoni jogi kérdések elintézésére került a sor. Hosszas huzavona után huszonegyezer dollár végkielégítésben állapodtak meg, amelyet Fedák „tökésített” apanázs címen kap. Ekkor már éjjel két óra volt, a tárgyalást félbeszakították azonnal, hogy azt másnap folytatják, illetve a részletkérdéseket is írásba foglalják. Reggel aztán baj történt. Molnár Ferenc meggondolta a dolgot s kijelentette, hogy sem a költségeket, sem a részletek után a kamatokat nem fizeti. A költségekkel nem volt semmi baj, mert Fábián Béla, Fedák Sári ügyvédje kijelentette, hogy inkább lemond még a készkiadásairól is, nem akarja, hogy az ő személye útjában legyen a megállapodásnak. A kamatokon azonban mégse tudtak megegyezni, — Molnár ugyanis részletfizetési kedvezményt kért — s így már úgy látszott, hogy a megegyezés felborult. Fedák Sári már fel is vette a direkt erre az alkalomra készült „válóperes ruháját”, amikor végre is megtörtént a béke. Polónyi kért a tárgyalás elhalasztását, amit a bíróság is rendelt. Ezután a felek megegyezésre ösztönöztek és déli egy órára írásba foglalták a megállapodást. Anyagiakban közel harmincezer dollár kiadást jelent Molnárnak ez a válás. Fedáknak joga van a Molnár Ferencné nevet tovább is viselni.

A nagy párbaj után ki-ki eltávozott Budapestről. Fedák Sári Bécsbe, onnan Londonba, Párisba, majd Berlinbe utazott, ahol az An-

Milliárdos ékszerlopás Budapesten.

A budapesti Bristol-szállodából ellopták a Podmaniczky bárói család milliárdos ékszereit.

(Budapest, szeptember 28.) Vakmerő lopás történt ma délelőtt a dumapartj Bristol-szállodában. A tolvaj, felhasználva az időt, amikor a szálloda lakói ebédelni mennek, több egymás mellett levő szobát felnyitott, amíg Podmaniczky Endre báró nemzetgyűlési képviselő szobájába ért, ahol a szekrényt és a bőröndöt feltörte.

A bőröndben voltak a bárói család ékszerei, melyek értéke megközelíti a kétmilliárdot. A tolvaj valamennyit magával vitte.

A szálloda első emelet 127. számú szobájában szállt meg nyolc napja Podmaniczky Endre báró a feleségével. Délben fél 1 órakor mentek le az étterembe ebédelni és 2 órakor tértek vissza. A szoba ajtaja zárva volt. Ahogy a szobát kinyitották és beléptek, azonnal látták, hogy a szekrény ajtaja fel van feszítve, az angol bőrönd pedig a földön fekszik felfeszítve és szétdulva. A bőröndben egy retikülben tartotta a bárónő az ékszereket. A retikül a földön feküdt üresen. A hiányzó ékszerek a következők:

Két gyöngysor összesen 226 gyöngyszemmel, értéke 800 millió, 1 pár briliáns tülbetű, értéke 800 millió, 1 briliánsokkal kirakott arany karöltő 100 millió, 1 rubintós gyűrű 10 millió, 1 aranygyűrű gyöngyszemmel 20 millió, 1 aranygyűrű 10 millió, 1 zafirgyűrű 5 millió.

A retikülben 24 millió korona készpénz is volt, melyet a tolvaj szintén magával vitt. A bőröndben a retikül mellett egy borítékban még 8 millió készpénz volt, amelyet azonban a tolvaj nem vett észre. A szekrényből csupán 30 darab finom egyiptomi cigarettát vett magához.

A báró feljelentésére a rendőrség azonnal megindította a nyomozást. Lengyel detektív-felügyelő csoportja a szállodába sietett. Csak egy tanu van, a szállodai szobaasszony, aki egy óra tájban ment a szobájába ebédelni. A szobaasszony az első emeleti folyosón

egy tölthözött, 30—32

tóniát fogja játszani. Molnár Berlinbe utazott. Fedák Sári jökevényen utazott el Budapestről és mielőtt búcsúkihallgatáson fogadta a Fedák-párti sajtót, nevére így szólt:

— Én vagyok a világ legnagyobb művésznője.

— Tudjuk, — felcíték kórusban.

— Nem azért, amiért ti gondoltátok. Hanem azért, mert néztem vágtam ki Molnár Ferencből.

Év körüli, beesett szemü, borotvált arca, esőköpenyes fiatallembert látott elsurranni.

Ezt a fiatallembert már többször látta a szállodában. A derékvele megállapították, hogy három nappal ezelőtt ugyanilyen körülmények között a Podmaniczky báró szobája felett levő második emeleti szobából két férfit loptak el, melyeket a tettes minden valószínűség szerint magára öltött és úgy távozott.

A lopás elkövetésével a rendőrség egy nemzetközi szállodatolvajt gyanúsít, akit több külföldi rendőrség köröz és aki minden valószínűség szerint Budapesten bujkál.

Cáfolják

Gárdos Frida kivégzését. Titkok Szabadosék körül. — A bécsi szovjetkövetség demontije.

(Budapest, szeptember 29.) A bécsi szovjetkövetség cáfolta azt a hírt, amely szerint Szabados Árpádné Gárdos Fridát kémkedés miatt kivégezték Moszkvában. A cáfolattal szemben Szabadosné budapesti rokonsága nyilatkozik, hogy Oroszországból szerzett értesülései szerint, Szabadosné végrehajtották a halálos ítéletet. Gárdos Frida rokonai elmondták, hogy egy év óta eredménytelenül kutatnak Szabadosék után, akikről több mint egy éve nem érkezett levél. Már a magyar hatóságok is éreklődtek Gárdos Frida után, azonban úgy látszik, hogy az orosz hatóságok titkolóznak, mert semmi pozitív adatot nem közöltek Szabadosék sorsáról, amely körülmény is megerősíti a tragikus hírt. A rokonság oroszországi értesülései szerint még régebben megjelent a moszkvai hivatalos lapban Szabados Árpád deportálásának a híre. Az asszony nagyon szerette a férjét és ezért felmerült az a gyanu, hogy az asszony szépsége és férjéhez való ragaszkodása okozta a tragédiát, mert elképzelhetetlennek tartják, hogy Szabadosné kémkedett volna. Szabados Árpádot a kommunizmus után hivatalos hatalommal való visszaélés címén tízenöt évi fegyházra ítélték, azonban a legelső csereszállítmánnyal átadták Oroszországnak. Szabadosné nem akart elválni férjétől, hanem önként követte Oroszországba.

Az Osz divatja.

Ismét harangszabás; ez az új női divat.

(Bécs, szeptember 26.) A fák elhul-
latják levelüket, a mezők levetik nyári
öltönyüket, a hölgyek pedig a legláza-
sabban tárgyalnak a divatszalonokban
az őszi toalettekről. A divatvilág kriti-
kus évszaka az ősz. A nyári formák, a
melyek buja változatossággal gyönyörű
toaletteknek hozták létre, eltűnnek.
Ősszel a divat nemcsak az őszi három
hónapra terjedő formát ad, kialakítja az
egész év divatképét. Tavaly ősszel a
sima forma jutott uralomra és a téli és
tavaszi krációk is mind a sima, férfias
formá égisze alatt tűndöklöttek. Páris-
ban a divatkreátorok boszorkánykony-
háján nagy gondot okozott az idén, hogy
vajon a sima szabást detronizálják-e?
Mme Benoit így ír a boszorkánykonyha
titkáiról: Az augusztus hónap nagy ter-
vezetésekkel mulott el. Izgalmas ta-
nácskozások zajlottak le az új őszi di-
vatformáról. Londonban tartózkodó fő-
szabónóm állandó jelentéseket küldött
az angol divat állásáról. Ezek a jelenté-
sek, amelyek leginkább az angol höl-
gyek divatkiválmairól számoltak be,
összeestek az eton-frizura nagy térhó-
ditásával. Angolországi jelentések és a
kontinensen lejátszódó események arról
győzték meg, hogy a sima szabást ural-
mon kell tartani. Viszont a mindig újat
kényszerítő divat új formát diktál. Így
azután nagy tanácskozással megalkot-
tuk a legújabb őszi divatformát, amely
sima és mégis egyenes formát produ-
kált. Ez az új forma a harangszabással
bővült. A toalettek, különösen a kabá-
tok fényesen megőrzik az egyenes
formát, de lent harangban futnak össze.
A harangszabás még nem porozódott be
a divatarchívumok házában, még emlé-
keztet a harangalakú szabás a divat-
hölgyek előtt. Ez a divat nagyon de-
cens, nagyon nőies s a legtöbb hölgy-
nek jól áll. Bizonyos majestétikus kül-
sőt ad s nem rontja a formát, mert a
felső rész, amely legveszedelmesebb a
női formára, teljesen sima és egyenes.
Az őszi divat nagy tért enged a prém-
nek. De az idén az imitált prémek nem
olyan divatosak, mint tavaly. Nemes-
szőme a jelszó és aki csak teheti, ha
csak kis darabot, de nemesprémet rak
ruhájára. Az imitált szőrmék közül csak
a Breitschwanz tartotta meg pozícióját.
A szőrmebundák formája szintén a ha-
rangszabás. A keppet is viselni fogják,
de leginkább alkalmi ruhák fölé.

Az estélyi ruhák az idén nagyon di-
szesek lesznek. Valóságos straszfolya-
mok fognak végigfutni az estélyi ruhák-
kon. Fantasztikus madarak, kertek és
más csodabogarak vakítják el a csillá-
rok tűzében csillogó hölgyek bájait.
A bálai szezonban a bársony, amely le-
tűnt tavaly az elegáns ruhák indexéről,
ismét uralomra kerül s szenzációs
bársonyturbánokkal képezik a grand toa-
lettek pazar és drága fáját. A színek kö-
zül — elárulhatjuk — a fekete nem lesz
olyan divatos, mint ahogy egyesek sze-
retnék, ellenben a fantasztikus színek
is kikerülnek a bálai termek meleg at-
moszférájából. A pasztellszínek lesznek
divatosak.

Az őszi szezon tehát, mint a bőség
szarufa, sok mindenféle érdekes ujjtást
tartogat hível számára, de hogy osztat-
lan örömet szerez-e, azt egy másik cikk
volna hivatott megállapítani, amely a
divatbarát hölgyek férjeinek szomorú
gazdasági helyzetéről számolna be.

Andrasi-féle román szótár
füzve 140, kötve 170 lej.
Sandor Hírlapirodában Arad.

Csicserin Varsóba érkezett.

Varsóból táviratozzák: Csicserin orosz külügyi népbiztos ma
Varsóba érkezett, ahol a pályaudvaron Skryzinskij lengyel külügy-
miniszter fogadta.

Aradi színészből — szuggesztőr.

Lisztay József érdekesen különös karrierje. — Orvosnőven-
dékből színész, díszletfestő, szanatóriumi asszisztens, vé-
gül szuggesztőr.

(Saját tudósítónktól.) Egy szín-
észkarrier érkezett el most leg-
újabb állomásához. Ez az állomás
azonban már a színészkarrier vé-
gét jelenti és egy új pálya, új
élet kezdetét. Lisztay Józsefet
Aradon is, Temesváron is, min-
denki ismerte. Legfőképpen Ara-
don, hova ugyan később került,
mint a temesvári színházhoz, de
Fekete Mihály díszleteinek legna-
gyobb részét itt festette, az aradi
színház negyedik emeletének egy
külön helyiségében. Amíg lent a
színpadon próbáltak, lázasan ké-
szültek a premiérekre, addig ez
a sovány, fekete, különös tekin-
tetű fiatal ember, a volt orvosnő-
vendék díszleteket festett, óriási
körökkel dolgozott, a premiére-
külsőségeit készítette elő. Lisztay,
ez az érdekes, mindig fekete
bársonykabáthban járó, feltűnően
művészkülsejű ember különös mó-
don kapcsolódott bele a színházi
életbe. Beleszeretett Fekete Mi-
hály volt komikájába és elvette
feleségül.

Ezután a házasság után szorgal-
masan tanult énekelni, de első
színpadi debüje különösen fákó
színezetű, rekedtes hangja miatt
nem járt sikerrel. Ezért került
azután a negyedik emeletre feste-
ni. Mert Fekete Mihály olyan
szerződést kötött vele, hogy a szín-
háznál még abban az esetben is
foglalkoztatja, ha véletlenül mint
színész nem tudna meg. Ezelőtt
egy fél évvel a színgaz-
gató mégis összekülönbözött a
színészével és Lisztay hirtelen
megvált a társulattól. Egy tem-
esvári ideggyógyintézetben kap-
ott asszisztensi alkalmazást, mi-
után még orvosnővendéki pályá-
jából itt maradt benne az idegba-
jok iránt való érdeklődés. A tem-
esvári orvosok fedezték fel benne
aztán azt a szuggesztóri erőt,
amely most jövődő pályájának
bázisa.

Lisztay kérvényt adott be az
egészségügyi miniszteriumhoz,
hogy engedélyezzen számára egy
szuggesztóri turnét egész Romá-
nia területére. Néhány nappal e-
zelőtt érkezett le az egészségügyi
miniszter engedélye és az orvos-
nővendék — festőművész-színész-
szuggesztőr a jövő héten a na-
gyobb temesmegyei és aradme-
gyei városokban rendez szug-
gestóri estélyeket. Nem egyedül
indul, impresszáriója Fekete Mi-
hály szintársulatának volt helyet-
tes titkára, Csutina Imre és kísé-
retében lesz mint médium, Petrás
Ella aradi színésznő, aki a múlt
szezonban Fekete Mihálnál ki-
sebb szerepekben tűnt fel.

Nem minden érdekesség nél-

kül való, hogy Lisztay eddig tí-
zennyolc hatalmas plakátot festett
estélyeinek reklámcéljaira, nyil-
ván bevezetésképpen egy-egy es-
télyen talán énekelni is fog és ha
valaki produkciói közben hirtelen
elájulna, hát orvosi segítségért
sem megy a szomszédba.

SZÍNHÁZI
MŰVESEK

* Budapesti színházak műsora.
Budapestről jelentik: Vigaszínház:
Kedd, szerda: „Uriemberek”, csüt-
örtök: „Hármascskán”, péntek,
szombat: „Uriemberek”, vasár-
nap délután: „Hármascskán”, este:
„Uriemberek”. — Renaiszan-
cszínház: Kedd főpróba: „Szon-
kin és a főnyeremény”, szerda:
„Szonkin és a főnyeremény” (elő-
szőr), csütörtök, péntek, szom-
bat, vasárnap: „Szonkin és a fő-
nyeremény”. — Belvárosi Szín-
ház: Kedd, szerda, csütörtök,
péntek: „Ha akarnám!...”, szom-
bat: „Miss Lilian” (előszőr), va-
sárnap délután: „Szerelem...” este:
„Miss Lilian”. — Magyar
Színház: Egész héten minden este:
„Masa pénzt keres”, vasár-
nap délután: „Charley néne.” —
Király-Színház: Kedd: „Régi jó
Budapest!”, szerda: „Anna-bál”
(előszőr), csütörtök, péntek, szom-
bat: „Anna-bál”, vasárnap dél-
után: „Régi jó Budapest!”, este:
„Anna-bál”. — Városi Színház:
Kedd: „Carmen”, szerda: „Nóta
vége”, csütörtök: „Rigoletto”,
péntek: „A nóta vége”, szombat
délután: „Hőfőherke és a hét tör-
pe” (gyermekelőadás), este: „Tos-
ca”, vasárnap délután: „Éva”,
este: „A nóta vége.” — Fővárosi
operettszínház: Egész héten min-
den este: „Orlov.”

* A Horváth Mici bucsust szin-
lapjára tévedésből került Z. Vára-
dy Margit neve, mert a Csirány-
primás Juliskáját R. Hegedűs Bé-
bi játssa; akinek szép énekhang-
ját a szerzői esten volt már alkalm-
a közönségnek hallani. A Ci-
gányprimást egyébként a kitűnő
Gyöző Alfréd fogja játszani. A
Sybilben Konstantin nagyherceg
Bing János lesz, Sybil a bucsuzó
R. Horváth Mici. A Lengyelvér-
ben Pán Zarembo Gyöző, Heléna
Horváth Mici, Poptel Bruno Ru-
das Bandi és Vanda táncosnő Van-
nay Lonci. Szünet közben Róna
Dezső énekel. Jegyek a téli szín-
ház pénztárában délelőtt 10-től
1-ig és délután 4-től 6-ig.

Lezárták

a választói jelentkezést.

Lázás tempóban folyik a névjegyzék
összeállítása.

(Saját tudósítónktól.) Ma a I-
ben járt le a határideje az aradi
községi választói beadványok beadásának.
Két napon át nagy forgalom mu-
tatkozott a városháza kis tanács-
termében, ahol a beadott íveket
rakosgatják és szedik sorrendbe.
Szombaton délután és vasárnap
egész nap ádták be ivateket az el-
maradottak és az eddigi vélemény-
szerint kevesen vannak, akik most
sem ádták be ivateket. A város pol-
gárságának nagyrésze belátta, hogy
milyen eisőrendű fontosságú kérdés
az, hogy beleszólhasson a város ve-
zetésébe és maga választhassa
meg vezetőségét, ezért mindenki
igyekezett magát felvétetni a vá-
lasztási névjegyzékbe. A beadás
után nyomban megkezdték a név-
jegyzék összeállítását, amelyet a
lehető legyorsabban kell végezni
a rendelkezésre álló rövid idő
miatt. A kormány ugyanis — mint
ismeretes — a városok vezetősé-
gének rendeletet küldött, amely
szerint október elsejéig készen
kell lenni a névjegyzéknek. A ren-
deletben meghatározott dátumtól
pedig mindössze néhány nap vá-
laszt el.

Tömeges gyümölcslopások.

Az aradi rendőrség erélyes intézke-
dése a tolvajok ellen.

(Saját tudósítónktól.) Ősz ide-
jén állandó rovatot lehet nyitni a
szőlő- és gyümölcslovajlások szá-
mára. Minden termésévadban így
van ez, az idén azonban rekordot
érték el alopásokban a termő-
vidékek tolvajai. — Megtörtént,
egy-egy szőlősgazdától északá-
nak idején az egész termést elvit-
ték és valósággal megkoppasztot-
ták a gyümölcsstermő fákat, dur-
s terhüktől. A lopott javak rendezé-
sint a városokba kerültek és a
közelműtben is több szőlő s gyü-
mölcsárustól kobozta el az aradi
rendőrség az eladásra hozott gyü-
mölcsféléket, miután kiderült,
hogy az árusító falusiak lopás ut-
ján jutottak ahhoz.

Ezeknek a mindjebb elhara-
pódzó szőlő és gyümölcslovaj-
lásoknak megállítására ujszerű és
radikális intézkedést léptetett ma
életbe az aradi központi rendőr-
ség. Kioktatták ugyanis a rendőr-
legénységet arra, hogy a városi
vámorompónál és a piacokon is
csak azokat a környékből érke-
ző szőlő és gyümölcs transpor-
tokat szabad elárusítás céljából a
városba beengedni, amely szállít-
mányok tulajdonosa: községük
előjáróságától hivatalos bizony-
lattal rendelkeznek, hogy az Arad-
ra eladásra hozott gyümölcs saját
termésük, vagy megvásárolt áru,
de nem lopásból származott. Min-
den olyan Aradra érkező gyü-
mölcs szállítványt, amely ilyen ki-
sérő okmánnyal nincsen felszerel-
ve, a rendőrszem azonnal elko-
bozza és tulajdonosát a rendőrsé-
gen előállítja.

Itt írjuk meg, hogy az esetle-
ges járványokra való tekintettel
a városi főorvosi hivatal nyoma-
tékosan felhívja a fogyasztókön-
ség figyelmét, hogy gyümölcsöt
csak mosott, vagy tisztított ál-
lapotban fogyasszon.

Az egyesült ellenzék nagygyűlést tartott Belényesen.

A nemzeti-párt vezetősége teljes számban jelen meg azon.

(Oradea-Mare, szeptember 28.)

Az egyesült ellenzék vasárnap délután több ezer főnyi tömeg részvételével Belényesen népgyűlést tartott. Maniu Gyula, Dan Sever és Agarbiceanu képviselőkkel együtt a bucuresti-i gyorsvonattal már szombaton délután Oradea-Marera érkezett. Itt csatlakozott hozzájuk Lazar Aurel dr. a nemzeti párt biharmegyei tagozatának elnöke és az oradea-marei jogászfisúság számos tagja, akikkel együtt azonnal tovább utaztak Belényesre. A belényesi pályaudvaron nagy tömeg várta a nemzeti párt vezetőit. Maioreescu bankigazgató, az ottani tagozat elnöke meleg szavakkal üdvözölte Maniu Gyulát, aki meghatározottan válaszolt az üdvözlő szavakra. Vasárnap reggel a görög keleti és a görög katolikus templomban istentisztelet volt, amelyen Maniu Gyula vezetésével a nemzeti párt vezetősége is megjelent. Délután tízenegy órakor 4-5000 főnyi tömeg jelenlétében a főtéren tartották meg a népgyűlést. Elsőnek Lazar Aurel dr. szólt fel. — Elnök ur, — mondotta — nagy örömmel jöttem ebbe a városba és elégtétellel látom, hogy ezen a gyűlésen Biharmegye minden része képviselve van. Hosszu betegségem után, amelyből már azt hittem, hogy fel sem épülök, először ide siettem.

Utaj arra, hogy a magyar uralom idején Belényesről indult ki a román nyelvű felszabadításának eszméje. Beszédét Maniu éltetésével fejezte be. Crisan György, aki a békedelegációnak is tagja volt. A belényesi választókerületben tízezer választó közül csak kétszáz szavazhatott le. Mikor beszédében a nép nyomorával foglalkozott, sűrű közbeküszölés hangzottak el: Radu Jakab dr. kanonok után lelkes élienzés között emelkedett szólásra Maniu. Ide jöttem mondotta, hogy megköszönjem támogatásokat. Itt, ahol a román nyelvhatár végződik, a román kultúrának mindig erős vára volt Belényes. A gazdasági kamarai választásokon is úgy viselkedett ennek a városnak a népe, hogy a románságnak viselkedni kell. Ezután erős szavakkal bírálja a kormány pénzügyi és gazdasági politikáját.

Majd a nemzeti párt kisebbségi programját fejtette ki. Nem ismer különbséget román állampolgárok között, mindenkinek egyforma jogokat ígér. ha tiszteletben tartja az ország törvényeit. Végül arra kérte a gyűlés résztvevőit, hogy továbbra is rendületlenül tartsanak ki a nemzeti párt zászlója alatt. A gyűlés résztvevői hosszasan ünnepezték Maniut. Dan Sever és Agarbiceanu felszólalása után Lazar Aurel dr. indítványára megtartották a nemzeti párt biharmegyei vezetőségének választását. Elnökké újból Lazar Aurel dr.-t kiáltották ki. Ezután határozati javaslatot fogadtak el, amelyben követelik, hogy a kormány hagyja el helyét, a parlamentet oszlassák fel, azonnal írják ki az

új választásokat és öfelsége kormányt nevezzen ki, végül a tagozat a legteljesebb bizalmáról és ragaszkodásáról biztosítja a nemzeti párt vezetőit. A gyűlést fél kettőkor rekesztette be az elnök. Utána

a Központi étteremben népes ebéd volt, amelyen több felszólalás hangzott el. Maniu Gyula elutazása előtt koszorút helyezett Ciordas János dr. és Bolcas János dr. úrvédék síriára.

Vérdíjat tűzött ki Abd el Krim.

Fezből táviratozzák: Abd el Krim felkelővezér minden amerikai repülőtszét fejére 5000 dollár vérdíjat tűzött ki, — miután mint ismeretes, a francia-spanyol hadseregben több önkéntes amerikai repülőtszét vesz részt a rifikabilok ellen. — Mellilai jelentés szerint a marokkói harcúterén beállott esőzés miatt a további hadműveleteket valószínűleg a jövő év tavaszára lesznek kénytelenek halasztani.

Aradi tanár megdöbbentő szerelmi drámája.

Az algyői szanatóriumban féltékenységből agyonlőtte fiatal feleségét s súlyosan megsebezte a szanatóriumi gyógyszerészt. — A borzalmas cselekedet után önként jelentkezett a dévai ügyészségen.

(Saját tudósítónktól.) Szombaton éjjel véres szerelmi dráma játszódott le a Déva közelében levő Algyógyfürdőhely szanatóriumának társalgószobájában. A dráma rendezője és főszereplője egy aradi középiskolai tanár, aki most a dévai ügyészség foglya. szenvedő hősei pedig a tanár fiatal felesége, aki fél napra a revolveres szerelmi dráma lejátéása után belehalt a férje gyilkos golyóiba és a fürdőhely gyógyszerésze, aki súlyos sérülésekkel adózott annak a vádnak, mintha udvarolt volna a fiatal asszonykának.

A mozgató szerepét a véres drámánál egy besugó játszotta, a ki névtelen levélben figyelmeztette a férjet, hogy felesége megcsalja a gyógyszerésszel. Felhőtlen égből lecsapó villámként süjtött az ifjú tanár családi boldogságára az anonim levél. Az egybékent rendkívül rokonszenves, alig 26 éves tanárember sebezett vadállatként rohant el Algyőre és becsülete védelmében megrendezte a döbbenetes éjszakán a véres színjátékot. Aztán elfutott és reggelre holtrafáradtan érkezett meg gyalog Dévára, ahol önként jelentkezett az ügyészségen letartóztatásra. A borzalmas szerelmi dráma részleteiben a következő:

Szerelmes levelek és egy anonim.

Stanoiu Marius az aradi nőtanítóképző gazdaságtan-földrajz tanára körülbelül három év előtt került az ökirályságból Aradra. Rendkívül képzett, művelt fiatalember volt a 26 éves tanár. Feleségével, aki vagyonos timisoarai szülők leánya, tavaly ismerkedett meg és kelt egybe. A fiatal asszony alig 19 éves volt és egy év óta zavartalan boldogságban éltek együtt a Strada Cuza Voda 12. számú házában. Néhány hét előtt a fiatal asszonyka meghült és ebből a betegségből tudócsucshurut származott. Stanoiu tanár ekkor betegeskedő feleségét orvosai tanácsára az algyői tudószanatóriumba vitte, ahol hetek óta kezelés alatt állott és szorgalmasan írta idehaza érte-aggódó férjének szerelmes leveleit. A mitsem sejtő tanárhoz a múlt héten váratlanul egy névtelen levél

érkezett. A levélíró ebben figyelmezteti a tanárt, hogy fiatal felesége a fürdőn szerelmi viszonyt kezdett a fürdői gyógyszerésszel. Stanoiu tanár nem szólt senkinek sem a mennyköcsapásszerű levélről. Pénteken magához vette a revolvert és sürgősen elutazott a fürdőhelyre.

A megtagadott nyilatkozat után.

Stanoiu tanár késő éjjel érkezett meg az algyői szanatóriumba. Felesége már aludt a betegszobában egy uriasszonnyal, aki betegtársa. A tanár felkeltette a fiatalasszonyt, elküldött a gyógyszerészert és mindhárman bevonultak a fürdőszalon társalgójába. Itt a tanár közölte a párral, hogy névtelen levelet kapott, amely leplezi bűnüket. Nem akar botrányt, sőt hajlandó a leggyorsabbban és simán elválni, azonban a gyógyszerész adjon írásbeli nyilatkozatot, hogy a válóper befejezése után nőül veszi feleségét. A gyógyszerész megtagadta ezt. Tagadta, hogy viszonya lett volna Stanoiu-néval, azt azonban mindketten bevallották, hogy — szeretik egymást, de a családi béke kedvéért lemondanak egymásról. Ez a kijelentés olaj volt a tüzre. A tanár szinte önkívületi állapotban előrántotta revolverét és hat lövést adott le. Mindegyik lövés talált. Három az asszonyt érte a mellén és karján, három golyó pedig a közben menekülni próbálkozó gyógyszerész hátába furódott és mindketten véresen rogytak össze.

„Tartóztassanak le, gyilkoltam...”

Mig a drámára elősietők a sebesültek segélynyújtásával voltak elfoglalva, addig a gyilkos tanár elmenekült az éjsötétjében. Gyalog ment át Dévára, ahol reggel önként jelentkezett az ügyészségen és kérte a letartóztatását, mert kétfős gyilkosságot követett el. A vizsgálóbíró telefonon felhívta az algyői szanatóriumot és miután az önként jelentkező tragédia hős vallomását Algyőgyről mindenben megerősítették, Stanoiu Marius tanárt letartóztatásba helyezték. A két súlyosan sebesült szerelme kórházba szállították, ahol az asszony szombaton délelőtt belehalt súlyos sebeibe. A gyógyszerész álla-

pota is olyan nehéz, hogy életben maradásához kevés a remény.

A borzalmas szerelmi dráma híre Aradon, ahol a tanárt és nejét nagyon jól ismerték és szerették, város szerte általános feltűnést és izgalmat keltett. Közben táviratilag értesítették az asszony szüleit is a szörnyű tragédiáról, akik nyomban Algyőgyra utaztak, de szerencsétlen leányukat már nem találták életben.

Rákosi Mátyás

statáriális bíróság elé kerül.

Lázadással vádolják a kommunista-puccs bűnöseit. — Ez esetben szó se lehet fogolycseréről.

(Budapest, szeptember 28.)

A most leleplezett kommunista összeesküvés részesei a legrövidebb időn belül statáriális bíróság elé kerülnek. Kormánykörök véleménye szerint az összeesküvés eddigi adatai is kimerítik már a lázadás kritériumát. Miután pedig Magyarországon lázadásra és gyújtogatásra még ma is statáriális eljárás van érvényben és az ügyészség valószínűen ilyen címen fog Rákosi Mátyás és társai ellen vádat emelni, amely esetben igen súlyos sors vár a letartóztatottakra. — Minisztertanács is volt ebben az ügyben, amelyen Rakovszky Iván belügyminiszter referált a vizsgálat eddigi eredményéről és a minisztertanács után dr. Vass József miniszterelnökhelyettes fejtette ki a sajtó képviselői előtt a kormány álláspontját. Hangsúlyozta, hogy a kormány, a legnagyobb eréllyel folytatja a rendesintézés munkáját és csirájában fogja elfojtani a bolsevik szervezkedést. Hangzottatta a miniszterelnökhelyettes, hogy a gyamusítottak és a bűnösök most már semmi körülmények között sem számíthatnak arra, hogy fogolycseré után megszabaduljanak a büntetés elől. — Valamennyi Oroszországban levő olyan hadifoglyot, aki haza akart térni, már kicserélték, a többiek pedig nem jönnek számításba. A budapesti rendőrségnek különben a bécsi cáfolatok ellenére is az a meggyőződése, hogy Kim Béla a legutóbbi napokban Bécsben tartózkodott. Ezt a fejtévést látszik megerősíteni a bécsi rendőrségnek az az értesítése is, hogy az az egyén, akét Kim Bélának tartottak, csütörtökön repülőgépen szökött meg bécsi börtönről s Moszkva felé vette az útját.

— A volt piarista-igazgató kitüntetésére. A timisoarai piarista gimnázium hosszú éveken keresztül volt igazgatóját, dr. Bóth Ferencet szép és megérdemelt kitüntetés érte. E szerint a volt igazgató rövidesen elhagyja Temesvárt és Rómába költözik, ahol a román, magyar, lengyel és osztrák piarista provinciák generális asszisztensévé nevezték ki.

Paplan, szőnyeg, függöny, ágyterítő nagy választékban, legolesóbban

Vándor

divatáruházban Arad, Str. Metianu (Forray-u.)

Telefon szám 5-14

HIREK

Ujarad lesz

az aradi központi járás székhelye
Érdekes változások Arad megye beosztásában.

(Saját tudósítónktól.) Georgescu János közigazgatási vezérfelügyelő, Aradvármegye prefektusa most érkezett vissza Bucurestiből, ahonnan magával hozta azt a törvényes rendelkezést, amely szerint tíz községet csatolnak Arad megyéhez Temes—Torontál területéből. — amiről már a vasárnapi lapunkban részletesen beszámoltunk — és az aradi központi járás székhelyét Ujaradra helyezik át. Az ujaradi járás főszolgabírája Puticiu András, az eddigi aradi központi főszolgabíró lesz. Az aradi járás egy részét, amely Mácsáig terjed az ujaradi járáshoz, a másik részét pedig a szentannai járáshoz csatolják. Az ujaradi járás Temes megyében maradt részét a perjámosi járáshoz osztják be. A rendelkezés végrehajtására már a legközelebbi napokban sor kerül.

— Hazaérkezett a trónörökös.

Bucurestiből jelentik: Károly trónörökös, ki legutóbb az olasz királyleány esküvőjén vett részt, ma hazaérkezett. Egelőre hosszabb tartózkodásra Szinájában marad.

— A nemzeti- és parasztpárt egyes akciója. Bucurestiből jelentik: Maniu Gyula a Nemzeti Párt vezére Belényesre való utazása előtt hosszabb tanácskozást folytatott Michalacheval, a parasztpárt elnökével, a melynek eredményeként megállapodtak abban, hogy Erdélyben a községi választásokon a két párt egységesen fog eljárni.

— Az engesztelés napja. Rétfőn a bünbocsánat, a kiengesztelődés napján mély áhitatba borulva töltötte ünnepnapját az egész világ zsidósága. A zsidók legnagyobb ünnepe Jom Kippur napja és ezen a napon ájtatos imádkozással, bűntőlással vezeklik le bűneiket. A hívő lelkek így kérnek feloldozást Istentől a bűnökért, amelyeket tudatosan és tudatlanul is elkövettek. Szeretet tölti el a szíveket hosszunapon, a haragosok megbocsátanak egymásnak, az ellenségek kibékülnek, a sértők bocsánatot kérnek, hogy ők is bocsánatot nyerjenek Istentől. Az itteni zsidóság is az őszinte kibékülés jegyében töltötte el nagy ünnepnapját. Magukba szállva imádkoztak jobb jövőért, boldogabb időkért, kevesebb rosszat hozó esztendőért.

— Felemelik az ügyvédi díjazást.

Bucurestiből jelentik: Marzescu igazságügyminiszter és Dobrescu az ügyvédszövetség elnöke között ma nagyfontosságú tanácskozás volt az egész ország területére érvényes, egységes ügyvédhonorarium dolgában. A tanács kedvező eredménnyel végződött, különböző kategóriákat állapítottak meg és az egyes bíróságok döntik majd el, hogy melyik kategória szerint történhetik meg a honorarium felszámítása.

— Az italmérési engedélyek revíziója. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztériumban most folyik az italmérési engedélyek revíziója. Hír szerint ezentúl minden 1000 lakosra egy italmérést fognak engedélyezni.

Felemelték a telefondíjszabást

(Bucuresti, szeptember 28.) A postavezérigazgatóság elhatározta, hogy a telefondíjakat jelen tős mértékben felemeli. Az új díjszabás szerint egy háromperces beszélgetés a megyében 10 lej, a szomszédos megyével 20 lej s a távolabbi megyékkel 30 lej lesz. Ugyanekkor felemelik a telefon előfizetési díjakat is s a legkisebb díj 3000 lej lesz.

A marokkói halálmezőkön.

Egy megszökött spanyol légionárius az afrikai háború borzalmairól. — A rifkabilok kegyetlenkednek a légionistákkal.

A marokkói háború borzalmairól a spanyol és francia haditudósítások alig nyújtanak fogalmat. Egy spanyol légionárius, aki hónapokon át harcolt a marokkói fronton, de felhasználva az alkalmat, megszökött, borzalmas részleteket közöl a gyarmati háborúról.

— Kiképzésünk mindössze nyolc napig tartott — mondotta a megszökött légionárius — és nem állt másból, mint hogy éles tölténnyel célba löni tanyáinkat. Száz méter távolságról boros palackokra lőtünk és a nyolc nap elteltével majdnem valamennyien halálos bizonyságra tettünk szert, sohasem hibáztuk el a palack nyakát. Kikerültünk a frontra. A nagy vízszavonulásnál az utóhadban voltam, a spanyol légió ötödik zászlóaljával. Hallottuk, hogy a tisztetek egymás között arról beszéltek, hogy már 15.000 főnyi veszteség érte a spanyol csapatokat és ha a légió hat zászlóalja nem tartaná magát olyan hősiessen és nem fedezné saját testével a vízszavonulókat, akkor a veszteség még több lenne. Minden kórház tele volt sebesültekkel és ahogy mi magunk is lépésről-lépésre vonultunk vissza, utunkon holttesteket és haldoklókat találtunk. Arra sohasem volt idő, hogy felszedjük és magunkkal vigyük őket.

— Ahol spanyol holttestekre találtunk és eltegetni már nem tudtuk őket, ott valamennyi holttestet petróleummal öntöttük le és meggyújtottuk őket. Az égő husnak, az elégt szövetnek és a holttestek táskájában felrobbanó patronoknak borzalmas füstfellegén köhögve és fildokolva, félig megvakultan és félig örülten botorkáltunk órákon keresztül, — ez volt a visszavonulás. A tisztetek káromkodtak, sokan a kimerültségtől leestek a lóról és négykézláb vánszorogtak mögöttünk. A marokkóiak a kezükbe került légionisták hasát vágták fel, az élő és üvöltő ember hasüreget kövekkel rakták tele és úgy hagyták őket ott a pokolian tűző nap alatt, saját vérében fürödni, amíg meg nem halt. Ezeket a sebesülteket

— Eljegyzés. Draghina Grozav és Ioan Haiduc jegyesek.

— Arad megye a timisoarai állatkiállításon. A szombaton kezdődő temesvári állatkiállítás rendezési költségeire és díjaira ma Arad megye vezetősége 60 ezer lej hozzájárulást szavazott meg, miután a kiállításon, — mint jelentették — Arad megye is jelentős mértékben képviselteti magát. Az arad megyei állatorvosi hivatalhoz ma érkezett legújabb bejelentés szerint dr. Éles Géza is részt vesz a kiállításon, aki bokszei gazdaságából egy darab ardoni, — hidegvérű, nyugati fajta, — mént, négy darab mangalica kocát, négy

az így megölt légionistákat a rifkabilok nem viszik magukkal, el sem temetik, hanem ott hagyják heverni a mezőn.

— A légionistákat hallatlanul gyűlölik a rifkabilok, mert azt tartják róluk, hogy csak pénzért szolgálnak idegen államot, éppen ezért az idegenlégiónbeli katonákkal, ha a kezükbe kerülnek, sokkal kegyelenebbül bánnak el, mint az elfogott spanyolokkal. Igaz, hogy a spanyol légionisták sem kegyelmeznek...

— Egyszer az egyik őrházunk három rifkabil fogott el. Fegyver nem volt náluk, így vezettük őket a blokkházba. A parancsnokló tiszt kijelentette róluk, hogy bizonyára kélnek. Sora koztatta a legénységet, a három embert falhoz állította, azután ki választotta a légió három katonáját és rájuk parancsolt:

— Lőjétek őket agyon!

— A három katona egy lépés távolságról lőtt bele a három rifkabil mozdulatlan, nyugodt arcába. Azonnal meghaltak. A parancsnokló tiszt utasítására a három holttest fejét levágták, dárda alá tűzték, a levágott fejek fülét lenyiszálták és az így megcsontolt, véres, puskaporfüstös fejeket az őrház három kapujánál kitűzték. A három lefejezett holttestet a falnak támasztották és száz lépés távolságról célba löttek rá, ki a térdét, ki a szívét, ki a kezét akarta eltalálni. A rostává lőtt holttesteket azután számarfarokra kötve hurcoltatták el a hegyek közé, ahol dinamittal robbantottunk nekik sirt. Másnap reggelre a lándzsára tűzött fejek eltűntek a blokkház kapui elől és nyomavestett a robbantott sirokból a holttesteknek is. Az őrtálló katonák viszont felmetszett hassal holtan fektüdtek a köveken.

— A spanyol idegenlégión hat zászlóaljából áll, most szervezték hozzá a hetediket. Egy-egy zászlóaljnak ötszázötven-hatszáz ember a létszáma, de a veszteségek már nagyon nagyok. Ezért határoztam el, hogy megszököm és inkább választom a menekülés bizonytalanságát, mint azt, hogy a marokkóiak kezébe kerülök.

darab Ramboulier merino-kost, két merinoi Ramboulier ürüt és négy anyajuhot állít ki, amelyek valamennyien mintapéldányok.

— Háborús tüntetés Törökországban. Angorából táviratozzák: A Mosszul-kérdés fejleményei miatt a városban rendkívül ideges hangulat uralkodik. Az új török főváros ma nagy tüntetések színhelye volt és a tüntetők felvonulásuk alkalmával élénken éljeneztek Oroszországot, szidták Angliát és ilyen felkiáltások hangzottak el: „Éljen a háború! Éljen a török Mosszul!”

— Kerpel könyvtár pótljegyzék megjelent!

— Nagybeteg a szenátus elnöke. Bucurestiből jelentik: Pherechido, a szenátus elnöke, aki nemrég töltötte be 83 életét, súlyosan megbetegedett. Orvosai a halál bekövetkezéséig minden pillanatban várják.

— Tisztviselők háztelkei. Arad város vezetősége annak idején felterjesztette a városi tisztviselők részére kiosztott háztelkek tervezett a minisztériumba jóváhagyás végett. A minisztérium a tervezetet jóváhagyta s így a telekkiosztásnak most már semmi akadályja nincs.

— Sikkasztott a repülőársaság pénztárosa. Budapestről táviratozzák: A Franco-Romain repülőársaság budapesti pénztárosa ma valószínűleg repülőgéppel megszökött. A rovincsolás kiderítette, hogy a pénztáros 130 milliót sikkasztott.

— Lehár Ferenc magyar állampolgár akar lenni. Budapestről táviratozzák: A soproni születésű Lehár Ferenc világhírű magyar zeneszerző, — aki már hosszú esztendő óta Bécsben él, — ma azzal a kérelemmel fordult Sopron város vezetőségéhez, hogy adják meg neki a soproni illetőséget.

— Macskakiállítás Bécsben. Bécsből jelentik: Ma délelőtt 10 órakor Lesty kereskedelmi tanácsos ünnepi beszéddel nyitotta meg a harmadik bécsi nemzetközi macskakiállítást. A ieles macskatenyésztő hosszú beszédben méltatta pártfogoltjainak rendkívül értékeit, hiszen egyetlen macska 5000 egeret pusztít el évente... A nagy érdeklődést keltett szónoklat után a bemutató közönsége megtekintette a szép számban kiállított macskákat. A legnagyobb fel-tűnést egy néhány hónapos, Brazília-ból származó őznagyságu Leopárd-macska keltette. A kiállítás másik szenzációja egy indiai vidramacska, amely az egyetlen a fajtában, amely vízben szerzi meg táplálékát. A kis macska annyira harapós, hogy éjjel-nappal fegyveres őrk állnak rácsos ketrece előtt. A harapós cica fölött készítették tanyát egy nagyon kedves farkatlan macskának. Látványossága még a kiállításnak Schager-Eckartsau legitimista vezér feleségének selymes szőrű angoracicája.

HÖLGYKÖZÖNSÉG

kívánságára újra bevezettem
NŐI KALAPOKAT.
Legszébb és legújabb modellek bárszony és fióból kirakatomban láthatók.
Masamódoknak 10% engedményt adok
Reolam kalap, legújabb színek, 285 lej
ALKALMI VÉTEL!
Hoffmann Sándor Arad,
Fischer Ellse épület. 4204

— Alapkötetlet ünnepe Timisoarán. Tegnap dr. Sagovici timisoarai helyettes polgármester és Plavosin timisoarai görög keleti lelkész felkeresték Comsa Gergely aradi püspököt és felkérték, vegyen részt a timisoarai görög keleti templom alapkövetetelének ünnepélyén. A püspök örömmel vállalta, hogy az ünnepélyes misét ő pontifikálja. Az alapkövetetelt nagy fényvel ülik meg és az ünnepélyen az uralkodópár is részt vesz Bratianu Jonel miniszterelnök kíséretében.

Erdők királya
WALTER SCOTT
híres regénye
megjelenik legközelebb

— Orvosi hír. Dr. Schmiedt János központi sebészorvos szabadságáról hazaérkezett. Rendel 3—5-ig. Diathermiás kezelés 3—4-ig Str. Desseanu (Révay-u.) 6. sz.

— Plébánosválasztás Nagylakon. A nagylaki gör. kel. szerb plébánosi állás már évek óta üresekben volt. A plébánosválasztást tegnap megejtették és öt pályázó közül Kocsobanov Miron eddigi adminisztrátort választották meg plébánossá.

Nincsen többé csusz és kőszvény, Meggyógyítja mindezt Pöstyán. Pöstyáni iszapkocka minden gyógyszerárban kapható.

— Csökkent az iskolák népessége. Cluj—Kolozsvárról jelentik: Az iskolai beiratások ma befejeződtek. A felekezeti iskolákban a tavalyihoz képest meglehetősen csökkenést mutat a tanulók száma. Az unitárius gimnáziumban harminc százalékkal csökkent a diákok száma, a Marianumba a tavalyi 450 növendék helyett idén csak 200 iratkozott be, a katolikus gimnáziumnak az idén ötvennel kevesebb tanulója van és a református gimnáziumban idén 560 a diákok száma a tavalyi 614 helyett.

— Pincetűz a villanygyárban. Tegnap este hat óra tájban kisebb tűz keletkezett az aradi villanygyár pincéjében. A füst figyelmessé tette az egyik alkalmazottat, aki értesítette a tűzoltóságot, amely rövidesen eloltotta a tüzet.

Füzetek, táskák

Sándor hírlapirodában Arad.

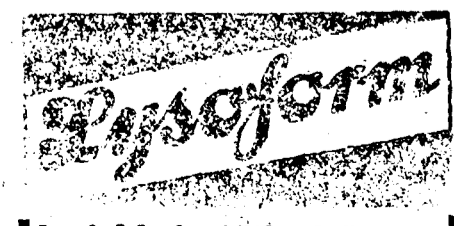
— A „Juno“ vadásztársaság október hó 5-én délután 6 órakor tartja rendes évi közgyűlését az Aradi Kereskedelmi és Iparkamara üléstermében (Bukv. General Dragalina 24) melyre ezúton hívja meg tagjait.

Erdők királya WALTER SCOTT híres regénye megjelenik legközelebb

— A rendőrség jelentkezési felhívása. Az aradi központi rendőrség közigazgatási osztálya felhívja az alant felsoroltakat, hogy szeptember hó 30-án jelentkezzenek a 7. számú hivatalosobában. Keresztes Arzen volt tanító nyugdíjosultságának elismerése végett, valamint Hirschfeld Dezső kereskedő (Strada Bihorului), Balázs Albert pincér (Strada Cantacuzino 2.), Duma Aurélia (Tribuna Axente 17 és Hönigesz. Terézia varrónő (Strada Baritu 4.) a népese dési hivatal felelősségi határozata miatt a külföldi következmények terhe mellett.

— Művészi festmények Kerpelutél. — A gyűjtőnap eredménye. Megírtuk, hogy szombaton Aradon gyűjtőnap volt az Anyavédő Egyesület javára. A gyűjtés gyönyörű eredménnyel zárult, amennyiben 30 ezer lejt eredményezett.

— H. Sziklay Gyzi „Fenér Kereszt” nagyszámú levél tánciskolájában október 5-én kezdők részére új táncoklón kezdődik.

Legjobb fertőtlenítő szer

LEGUJABB

Meglámadták a bucaresti expresszvonatot.

(Bucuresti, szeptember 28. Tudósítónk éjszakai telefonjelentése.) A bucaresti—jassii expressz ellen ma este merénylet történt. Nyílt pályán egy banda támadta meg, amely valószínűleg Középpont zúdított a robogó vonatra. Az expressz lassított, majd megállt s fegyveres emberek próbálták a rablókkal szembeszállni. A banda látva a fegyveres tulerőt, megfutott s eltűnt az est sötétségében. Az expressz különösebb kár nem érte, mindössze az étkészőkosci néhány ablaka törött be.

Az új tisztviselő-fizetések.

(Bucuresti, szeptember 28. Tudósítónk éjszakai telefonjelentése.) A pénzügyminisztériumban most készül a tervezet az új tisztviselő-fizetésekről, amelyek alapját az 1914-beli javadalmazások fogják képezni. Az alantasaibb rangúak ennek huszszorosát, a magasabb osztályúaké a 18-szorosát kapják. Ezzel egyidejűleg azonban megszűnnek az összes eddigi pótlékok.

Merénylet a kolozsvári vasúti raktárak ellen.

(Cluj-Kolozsvár, szeptember 28. Tudósítónk éjszakai telefonjelentése.) A kolozsvári vasúti raktárak ellen nagyszabású merényletet terveztek, amely azonban még végrehajtás előtt lelepleződött. Ma este az egyik raktárban tűz ütött ki, amelyet azonban hamarosan eloltottak. Rendőri nyomozás indult meg a tűz okának kiderítésére s eközben oly jelekre bukkantak, amelyek kétségtelenül teszik, hogy szervezett összeesküvés készült, amelynek célja a raktárak felgyújtása volt. A rendőrség a nyomozás érdekében egyelőre nem közöl részleteket, mindössze annyit tudatott a nyilvánossággal, hogy rövidesen több letartóztatás várható.

A halálos „dugóhuzó.”

A fényesen sikerült repülőmutatvány után a pilóta megszenesedett holttestét huzzák ki a gép romjai alól. Képek a müncheni repülőversenyekről.

(Aikalmi tudósítónktól.) Az eső nem akadályozta meg a münchenieket abban, hogy esernyőkkel és esőköpenyekkel felszerelve meg ne rohanják a különvonatokat, amelyek a Münchentől tizenhét kilométerre fekvő schleishelmi repülőterre szállították a nézőket. Anit ez a pár tuccat német pilóta három nap alatt produkált, azt még nézni is ijesztő volt. A kis gépek ugráltak és bukdácsoltak a levegőben, mint a sirályok, a „Kunstfliegen“ hat résztvevője azonban vert minden madarat. Looping, 180 fokos és 360 fokos fordulat, háton repülés, dugóhuzó, lecsuszás az egyik szárnyon — és mindezt a föld közvetlen közelében. Az egyik repülő tulzott vakmerősége volt aztán oka a verseny egyetlen szerencsétlenségének.

Óriási érdeklődés kísérte az „akadályversenyt“, vagy ha úgy tetszik: a gépek magasugrását. A repülőterén száz méter távolságban egymástól két-két póznát tűztek ki. Az egyik póznapárt hat méter, a másikat nyolc méter magasságban zsinórral kötötték össze, amelyen fehér-fekete zászlócskák voltak. Az induló gépnek egy kör után száz méter magasságra kellett emelkednie, aztán hirtelen leszállni, két pózna között a nyolcméteres zsinog alatt elrepülni, aztán a másik hatméteres akadály fölött elhaladni, végül ötven méterrel odébb leszállni. A közönség nagyszírién mulatott mikor az egyik-másik gép lehuzta az egyik zsinogot, bár erre sok alkalma nem volt, mivel a tizennyolc induló közül mindössze háromnak kellett javítani.

Volt azután staféta-verseny, ügyességi verseny, közben csak

ugy mellékesen, néhány ejtőernyős produkció („csak“ hölgyek számára), aztán következett a verseny cluj-a, a „Kunstfliegen“. Elsőnek a müncheniek kedvence. Udet főhadnagy startolt, saját tervezésű gépén. Udet csakugyan megérdemli a „kontinens legjobb repülője“ címét. A legmerészebb, leghátborzongatóbb produkciója közben sem tudja az ember elképzelni, hogy valami baja eshetik: annyira összeforrottnak látszik a kis piros kétfedelű masinájával. A Loopingnak alig husz méter magasságból lendül neki és mire befejezi: két méterrel a fejünk felett zug el, hogy a következő pillanatban már újabb produkcióba kezdjen.

A hat résztvevő egymásután indult utnak. Utolsónak Gröhl egy Dietrich-gépen. Udet merészsége, úgy látszik, valamennyi pilótát megzavarta. Az ember azt sem tudta, merre nézzen. Egyszerre négy-öt gép kóválygott, bukdácsolni a levegőben. A kis kékre lakkozott gép, amelyen Gröhl ült, ekkor vakmerő utra indult. Talán száz méter magasságban lehetett, mikor a jobbszárnyán hirtelen „lecsuszott“. A „figura“ kitűnően sikerült. A gép mintegy ötven métert zuhant, de Gröhl, a helyett, hogy emelkedni kezdett volna, hirtelen leszorította a gép orrát és „dugóhuzó“-ba lendült. Ekkor már mindenki odafigyelt. A gép kettőt-hármat fordult, már csak tíz-tizenöt méterre lehetett a talajtól. Most felrántani a kormányt! Csakugyan, mintha a gép orra már emelkedne... De késő volt!... A propeller a földre furdott és a még dolgozó motor felrobbant. Hatalmas lángnyelv csap föl — a tribünön ijedt kiáltás...

A gép lombán oldalra dől...

Gröhlnek már csak a megszenesedett holttestét tudták kihuzni a romok alól. Aznapra végerszakadt a versenynek. De másnap folytatódott. A gépek éppugy cikáznak, mint tegnap. És azt a kis földturást a nyugati tribün előtt, ahol Gröhl propellerje a földre furdott, már alig lehet felismerni.

Halálra-zuzta

magát egy aradi feltaláló.

Sziklay Jenő, az ejtőernyő feltalálója borzalmas halált halt Varsóban.

(Saját tudósítónktól.) Megrendítő tragédia történt Varsóban egy aradi feltalálóval, akinek a találmányával nemcsak erdélyi, hanem a régi királyságbeli lapok is úszaszasan foglalkoztak, elismeréssel méltatva a fiatal ember ügyességét. Sziklay Jenő aradi mechanikus nemrégiben egy újajta ejtőernyőt talált fel, amelyet több ízben kipróbált és mindig eredménnyel. A bucaresti-i Aero Club ekkor meghívta Bucuresztbe, hogy ott mutassa be a találmányt. A bemutatás óriási sikerrel meg is történt. Több ezer főnyi tömeg nézte lelegzetviszafojtva, hogy a bátor fiatal ember miképpen ereszkedett le ernyővel több mint ezer méter magasságból. Ekkor egy bucaresti-i konzorcium szerződést ajánlott fel neki külföldi turnéra nagy tiszteletdíj mellett. A feltaláló elfogadta az ajánlatot, amely szerint első ízben Varsóban, majd Belgrádban, Bécsben és Budapesten kellett volna megismételnie produkcióját. Sziklay Jenő most már egycsapásra híres ember lett, gazdagságról, fényről, dicsőségről álmódzott. A Végzet azonban egy rövid perc alatt keresztülhuzott minden számítást, minden álmot és dicsőséget. Sziklay Jenőt szombaton halálos szerencsétlenség érte Varsóban, abban a városban, amely diadalutjának első állomása lett volna. A szerencsétlen fiatal ember 1200 méter magasságból lezuhant és 20.000 fős tömeg szeme előtt halálra zuzta magát.

Szombaton folyt le a külföldi turné első produkciója Varsóban. A lengyel főváros elitje ott szorongott a tribünökön s izgalommal várták a veszélyes mutatványt. Sziklay beült a repülőgéphe, amely körülbelül 1200 méter magasra vitte fel s ott a feltaláló kezébe véve ernyőjét, kiugrott a gépből. Szédítő magasságból döbbenetes gyorsasággal zuhant. A nézők ereiben megágyott a vér, a borzalom kiáltása sikoltott fel az ajkáról: az ejtőernyő nem nyílt ki s a szerencsétlen fiatal ember, a bátor feltaláló, lebukott a földre, ahol halálra zúzódott. Retentő pánik tört ki a nézőközönség között, a higgadtabbak a mentőket hívták, azonban minden hiába volt: a tehetséges fiatal feltalálóból egy véres roncs maradt csupán. A vizsgálat kiderítette, hogy az ejtőernyő egyik zsinagie elszakadt és ezért nem nyílt ki az ernyő ez okozta a megrendítő tragédiát. A varsói rendőrség azonnal értesítette a bucaresti-i rendőrséget, amely aztán jelentést küldött Aradra a gyászos esetről. A tragikus véget ért feltaláló Aradon lakó felesége ma reggel Bucuresztbe utazott, ahol holnap temetik el Sziklay Jenőt, az 1925. év szomorú végét ért új ikarosát...

SPORT

Arad—Oradea-Mare városközi mérkőzés 3:2 (2:0.)

(Saját tudósítónktól.) A két város válogatottjainak harmadik találkozása két sikertelenség után az aradi reprezentációk megérdemelt győzelmét hozta. Arad meglehetősen sikerült összeállításban vette fel a küzdelmet. (I. félidő.) Nagyvárad kezdése után mindkét kapu előtt veszélyes támadások. Arad támadásait azonban több siker kísérte, mivel Auer II. beadása után Barbu II. fejesét Ströck III. ejti s a rárohanó Szabó goalba teszi (1:0.) A 14. percben kezdődnek Nagyvárad pillanatnyilag veszélyes lefutásai, de Márgory bravúrral ment. A 10. perces ostrom után Arad kerül frontba és a csatársor hosszas tévovázását Bartha által vétett korner fejezi be. A beadás eredménytelen. A 32. percben Löwenberg ment meleg helyzetből. A 35. percben Gencsy—Ströck I. közelharcból korner, a korner után Pfeiffer saját kapujára rug, de Löwenberg helyén van. A 36. percben Szabó veszélytelennek látszó labdája a kapu előtt levő homokban lelapul, Ströck magas labdát várt és a labda ilyéképen lassan Ströck lába között a hálóba perdül. (2:0.) Ezután Arad hosszas támadás alá veszi Nagyvárad kapuját Nagyvárad védelme ingadozva tálcán kínálja a helyzeteket Aradnak,

azonban Arad csatársora mindent túlkombinálva újabb eredményt a félidőben nem ér el. (II. félidő.) Nagyvárad a két goalhátrányuknak rendkívüli lelkesedéssel indul ebben a félidőben, amely a 9. percben eredményre is vezetett, Ströck II. szökik, az utána futó Gencsy akadályozza ugyan Ströcköt a lövésben, lövése azonban a váradiai második goaljához hasonlóan utat talál a kapuba. (2:1.) Arad újabb eredmény elérésére törekszik, percekig odaszegzi kapujához ellenfelét. Támadást-támadásra halmoz Arad csatársora, de Teleky és Auer II. késnek lövéseikkel. A 22. percben Berkessy Ströck hibáját már csak rávetéssel menti, Ströck III. az esés folyamán súlyosan megsérül, a kapuba Ströck I. áll be, de Berkessy handse miatt megítélt tizenegyes, amelyet Auer II. lött, ő sem védheti. (3:1.) Ströck I. helyére Keller áll be. A goal után az aradi halvesor összeroppan s a 36. percben Rónay, ügyesen kihasználva a halvesor és a védelem tévovázását, a nap legszebb goalját lövi. 3:2-re szépitve az eredményt. Ezután mindkét részről egy-egy korner érnek el s Arad támadással ér véget a mérkőzés. Nagy Lajos a legteljesebb körültekintéssel vezette a mérkőzést.

O Városközi mérkőzés. Brasov. Brasov—Cluj. 2:1 (2:1.) Geller és Erdő Brasov, illetve Baba Cluj goallovója. Bíró Oravetz.

O Erdélyi bajnoki mérkőzések. Cluj. Haggibor—KMTE 3:0 (0:0.) Timisoara. TMTE—Spárta 3:1 (1:0.) Jimbolia. Rapid—ZsSE 2:1 (0:1.) Oradea-Mare. Egyetértés—CFR 2:1 (1:1.) Sibiu. ISC—CFR 1:1 (0:0.)

O Barátságos mérkőzések. Timisoara. Kinizsi—TAC 5:1 (3:0.) A Kinizsi hatalmas lendülettel játszott és beigazolta a multkori győzelmének teljesen reális voltát. Goaljait Wetzter (3) és Semmler (2) lötték, míg a TAC egyetlen goalját Schneider szerezte. Bíró Vatiannu Titus. Cluj. KAC—Universitatea 2:1 (1:0.) CFR—Academia 4:4 (0:4.) Oradea-Mare. NAC—Bihorul 3:1 (0:0.)

O Külföldi eredmények. Bécs. Spanyolország—Ausztria 1:0. A spanyolok erős rámenős játékkal győztek a bécsi technika ellen. — Prága. Slávia—FTC 3:1. Az eredményt az FTC tartalékjai nagymértékben befolyásolták. — Budapest. A budapesti bajnokság vasárnapi fordulója nem hozott különösebb meglepetéseket. MTK—UTE 2:1 (1:0.) Jenv lövi a vezető goalt, amely kissé kétesnek látszott. A második félidő 10. percében Demkó kettőre növeli az MTK goalelőnyét amikor Leitner a 18. percben szépit az eredményen. Vasas—VAC 2:2 (2:0.) A legszebb stílust játszó magyar csapat nem igen boldogult rámenős ellenfelével. A Vasas goaljait Himmer, a VAC-ét Engel és Peterfreund szereztek. III. ker. TVE—

33 FC 3:2 (3:1.) NSC—BEAC 1:0 (0:0.) KAC—ETC 4:0 (1:0.)

O Belga—francia vízilómérkőzésen mind a két válogatott csapat ugyanabban az összeállításban szerepelt, melyben Magyarországon és tudvalevően mind a ketten 7:2 arányban kaptak ki a magyar csapattól. A tegnapi mérkőzésen Belgium 3:1 arányban győzött. A belga goalkat Blitz, a franciákat Paddou lötte.

O A rudugrás új világrekordja. Helsingforsból táviratozzák: Hoff rudugróbajnok ma 425 centiméterrel új világrekordot állított fel.

Az osztrák válogatott csapat Timisoarán. Meisl Hugó, az Osztrák Futballszövetség elnöke ma levélben értesítette a Temesvári Szövetséget, hogy az osztrák csapat okt. 17-én és 18-án hajlandó Temesváron játszani. A terv szerint október 17-én városközi mérkőzés lesz a bécsi csapattal, 18-án pedig Ausztria—Románia válogatott. A timisoarai szövetség elfogadta az ajánlatot.

O Nemzetközi atlétikai verseny Budapesten. Budapestről táviratozza tudósítónk: A pesti MAC versenyének nemzetközi jellegét Peltzer, a német középtáv futó rekorder és Lord Burghley, az angol gátfutórekorder szereplése adták meg. A verseny legérdekesebb számának Peltzer és Barsi összecsapása ígérkezett, azonban Barsi kimerültségére hivatkozva nem indult Peltzer ellen, így a verseny értéke nagymértékben megfogyatkozott. A verseny egyetlen új rekordja a 220 yardon történt, hol Rózsahegyi állított fel új rekor-

dot. Eredmények a következők: 100 yardos sifutás: 1. Fluck BBTE 9.9 mp. 220 yardos sifutás: 1. Rózsahegyi MAC 22 mp. Negyed angol mérföldes sifutás: 1. Peltzer (német) 50 mp. 2. Juhász MAC. 3. Burghley (angol). 300 méteres sifutás: 1. Peltzer (német) 1 p. 55. 8 mp. 2. Rózsa MTE. Egy angol mérföldes sifutás: 1. Gross MTK 4 p. 37.3 mp. 5000 méteres sifutás: 1. Gross MTK 16 p. 11.2 mp. 2. Kuiszár MAC. 110 méteres gátfutás: 1. Burghley (angol) 15.8 mp. 2. Püspöky MAC. 200 méteres gátfutás: 1. Burghley (angol) 25.4 mp. 2. Somlay MAC. Magasugrás: 1. Gáspár MAC 183 cm. Távolyugrás: 1. Bakó MAC 710 cm. 2. Püspöky MAC 702 cm. A jó eredmény az ugrásokat erősen befolyásoló hátszélnek tulajdonítható. Súlydobás: 1. Egry MAC 13.46 m.

Az aradi
Urániában
aszezonlegsikerültebb
filmjének bemutatója
ma
Csapodár herceg
KOLLIN a közkedvelt
francia színésszel a
főszerepben.
Az előadások 5, 7 és 9
órákor kezdődnek.

Egy távirat kalandos utja

Vingáról Szófián át érkezett Sírira.

(Saját tudósítónktól.) A jó vidék nehézkesen működő, sok panasza okot szolgáltatott egyik postahivatala újabb csodát produkált. Egy Sírira feladott táviratot Szófiába küldetett el, ahol öt napig keresték a címzettet és másik két napba telt bele, míg visszajelentették a távirat kikézbizíthetetlen ségét a vingai postahivatalnál, hogy azután a nyolcadik napon végre eljusson a külföldöt járt sürgöny az eredeti címzettnek. Szerencse, hogy egy banális és két urileány egymásközti üzenetét továbbított sürgönyről volt a szó, mert egy ilyen Vinga és Sírira közötti nyolc napra terjedő táviratkikézbizíthetést — az egyenes vonal helyett Bulgárián keresztül — alapos komplikációt okozhatott volna, ha történetesen valami ilyen fontos üzleti érdekről, vagy hirtelen sürgönykérésről lett volna benne szó. A kuriózum kedvéért és hogy elejét vegyük a jövőben előfordulható hasonló „rapid” kikézbizíthetési módnak, megörökítjük a nyolc napos külföldi tanulmányutató tett sürgöny történetét a nyilvánosság számára:

Griehaber Böske, siriai urileánynak egyik barátja Vingáról szeptember hó 16-án táviratot adott fel Sírira (Világos.) Ezt a táviratot — hogyan, hogy nem — másnap a szófiai főposta kapta

meg. A szófiai táviratkihordó szeptember 22-ig kereste a bolgár fővárosban szerzte Griehaber Böske siriai (világosi) urileányt, míg a sürgönyt azután öt napig hiábavaló keresés után „Inconnue” „Ismeretlen” jelzéssel visszaadták a vingai leadóállomásnak, amely aztán a helyes irányba küldte a vándorló telegramot. Griehaber Böske pontosan szeptember hó 24-én mégis megkapta a nyolc nappal előbb feladott táviratot.

Prémekért

rajong az angol királyné.
A világ leghíresebb prémgyűjteménye

(Saját tudósítónktól.) Az angol királyné olyan prémgyűjtemény boldog tulajdonosa, ami igazán egyetlen a maga nemében az egész földkereségen. Husz esztendeje gyűjti szenvedélyesen a királyasszony a legtrikább prémeket, amelyeket a rengeteg birodalom minden gyarmatából küldenek neki a legfinomabb kidolgozásban. A küldeményeket szakértők veszik szigorúan szemügyre: érdemesek-e azok, hogy a Marlborough-palota üvegszekrényeiben elhelyeztessenek. Ezekben a hirtelven szekrényekben a királyné minden alkalomra, mindenféle öltözkézéshez megfelelő prémet talál. Az angol királyné annyira kedveli a prémet, hogy minden ruhájához azt használja, s a legfinomodottabb izléssel tudja az öltözkézéshez illett kiválasztani. A gyűjtemény egyik gyöngye egy pompás coboly, a melyet a legnagyobb ünnepeken ölt magára. Sétáin és kocsikázásain menyétet vagy hódót visel. Ha pedig autóra száll, egy csodaszép szibériai róka bürkolődik. Ez a köpeny száz meg száz róka farkokból van készítve s oly művészeiesen van összeillesztve, hogy az egész úgy hat, mintha egyetlen óriás darab volna. Férjét vadászatán rövid vidrabőr-kabátban kíséri Marv királyné, a téli sportokban pedig hófehér róka ölt magára. A hosszúszerű prémeket az uralkodónő előnyben részesíti, s igen érdekes, hogy nem nagy kedvelője a királyi méltóság hagyományos dísznek: a hermelinnek, amelyet csak akkor vesz föl, ha azt az udvari etikett követlen előírja.

May Murralval

a főszerepben

Pávakirálynő

a szerelem és a tánc filmje

Pazar kiállítás.

Szenzációs táncok.

bemutatója ma

az aradi Apollóban

Az előadások 5, 7 és 9
órákor kezdődnek.

Ujra kapható
a biztos hatása

„Radikal” patkányirtó anyag

minden gyógyszerár-
ban és drogoriában.

Ne fogadjon el mást, mint az eredeti, régi, jó „RADIKAL”

Legújabb őszi és téli, női és leányka kabátok legolcsóbb beszerzési forrása: Plesz divatáruháza ARAD. a színház hátsó bejáratával szembe

Közgazdaság.
Zürichben 2.52.50, Párisban 10.20 a lej.

HELYI VALUTAÁRAK. (Szeptember 28.) Áru: Márka 49, angol font 1010, svájci frank 40.30 francia frank 10, líra 8.50, dinár 3.60, dollár 208, schilling 29.30, magyar korona 345, cseh korona 6.10. Pénz: Márka 28.80, angol font 1000, svájci frank 40.20, francia frank 9.80, líra 8.30, dinár 3.50, dollár 207, schilling 29.10, magyar korona 350, cseh korona 6.05. Kifizetések: Márka 49.20, angol font 1008, svájci frank 40.25, francia frank 9.90, líra 8.52, dinár 3.68, dollár 208, schilling 29.25 magyar korona 340, cseh korona 6.18.

ZÜRICHI TŐZSDENYITÁS. (Szeptember 28.) Berlin 123.35, Amsterdam 208.35, Newyork 518.12.50, London 2509.50, Páris 24.48.75, Milánó 21.10, Prága 15.35, Budapest 0.0072.60, Belgrád 9.20, Bucarest 2.51.25, Varsó 0.00085, Bécs 0.0072.95.

ZÜRICHI TŐZSDEZÁRÁS. (Szeptember 28.) Berlin 123.30, Amsterdam 208.35, Newyork 518.12.50, London 2510, Páris 24.50, Milánó 21.11, Prága 15.35, Budapest 0.0072.60, Belgrád 9.20, Bucarest 2.52.50, Varsó 0.00085, Bécs 0.0072.95.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRÁS. (Szeptember 28.) Kifizetések: Páris 9.90, Berlin 49, London 1010, Newyork 208, Milánó 8.47, Zürich 40, Bécs 29, Prága 6.14. — Valuták: Napoleon 790, aranymárka 48.50, leva 1.48, török líra 1.12, angol font 990, francia frank 9.80, svájci frank 39, líra 8.45, dracma 3.10, dinár 3.55, dollár 206, lengyel márka 0.00034, osztrák korona 29, magyar korona 28, széköl 6.

A MAGYAR NEMZETI BANK HÍVATALOS ÁRFOLYAMAI. (Szeptember 28.) Belgrád 1265—1270, dinár 1252—1266, Bucaresti lej 338—344, Bécs osztrák korona 100.49—100.83, Zürich svájci frank 13.765—13.841, Prága 2113—2121, cseh korona 2103—2121, Newyorki dollár 71.305—71.525, Páris francia frank 3474—3398.

Országos vásár Aradon. A kereskedelmi és iparkamara közli, hogy az aradi őszi országos vásár folyó évi október 30—november 3. napjain tartatik és pedig október 30-án áru és hasított környű állatvásár, 31-én áru és Kovásár, november 1-én, 2-án és 3-án kizárólag csak áruvásár. Az elárúsítók helyeit az 1. kerületi előljárásság jelöli ki.

Beregszászy L. szücs

ARAD, Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) a Str. M. Corvin (Hunyadi-utca) 1. szám alatti üzletét, hol felszaz szücs, szabóegység, varró és munkásleányokat

MOZI.

xx „Pávakirálynő“ szenzációs filmbemutató az aradi Apollóban. Ma kedden kerül először vetítésre a „Pávakirálynő“ című filmek, amely az Egyesült-Államokban bizonyította le cselekményét. A film főszerepét Nay Murray sok közvetlenséggel játssza meg, a rendezés pedig egyszerű magas színvonalon áll. A kiváló filmek péntekig marad műsoron. Az előadások öt, hét és kilenc órákor kezdődik.

xx Ma kedden mutatja be az aradi Uránia a „Csapóvár herceg“ című kiváló filmet. Ez a film a szerelem filmje, amelyben egy fiatal herceg súlyos áldozatokon és intrikákon keresztül igyekszik elérni célját, hogy szerelmét magáévé tegye. A kitűnő film péntekig marad az aradi Uránia műsorán. Az előadások öt, hét és kilenc órákor kezdődnek.

Felelős szerkesztő: RETHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Olcsó árairól előnyösen ismert

ORIENT

divatáruháza Arad, Bulev. Reg. Maria 16 (Salac-utca sark) szenzációs őszi

Árjegyzékek.

- 1 mtr. Női színes bársony L 98.—
- 1 „ Raó bársony... L 115.—
- 1 „ Cérna barehet... L 25.—
- 1 „ mosó creton... L 87.—
- 1 „ kelengye vászon L 39.—
- 1 „ 120 cm. sz. Epcnge L 95.—
- 1 drb. takaró... L 220.—
- 1 mtr. 140 cm. széles gnyapju szövet... L 360.—
- 1 mtr. 140 cm. széles Angol férfi szövet ruhára... L 225.—
- 1 mtr. 150 cm. széles Deabl férfi kabát kelme L 475.—
- 1 mtr. 140 cm. széles Női téli kabát kelme L 490.—
- 1 mtr. 100 cm. Selyem marcain... L 320.—
- 1 pár Női kötött harisnya L 55.—

Vásznak, Batiezt ohiffonok, kalapbársonyok, Velour ohiffonok, Sziliskin plüschök, Caracüllök, Biberettek, Crepe de chinek állandó raktár

valódi angol férfi- és női-

szövetekben

mélyen leszállított árakkal.

HAJAT VESZEK
Fischer János modern hajmunka vállalata Arad, Str. Unirel (Fábián-u.) II.

Eladás biztos egzisztenciát nyújtó

70 év óta fennálló forgalmas mezővárosban levő, a környéken egyedül álló eostgyár tiszteletes állapotban, kiterjedt vevőkörrel, teljes berendezéssel, 3 lakásos házzal és a közre nyíló tisztelettel, nagy telekkel, elmulasztás miatt kedvező fizetési feltételekkel.

Megbízott: Háfesz-irodája Arad, Str. Eminescu (volt Deák Ferenc-utca) 12. szám.

HIRDETESE EREDMÉNYES LESZ,

ha azt szakemberek dolgozzák ki. Kérjük ajánlatot és díjtalan propagandatervezetet:

LLOYD EXPRESS

hirdetési irodától, Cluj, Str. Memorandului 24. Hirdetéseket, notíciókat közleményeket a világ bármely lapjában. Eredeti tarifák szerint.

A város közvetlen közelében 60—70 kat. holdas

ingatlan bolgár kertészet céljára bérbeadó. Bővebbet: Györfly „MUREȘ“ irodájában Arad. 15197

Félmillió lej

évi tiszta jövedelmet hajtó, temesmegyei 5000 lakosú nagyközségben egyedül álló vám- és kereskedelmi malom, nagy lakóházzal, molnárakéssel, saját ártéskúttal, istálló, hatalmas sertésöl, 2440 □-81 telekkel, 2 millió lejért eladó. Tőke hiányában 1 millió lejjel átvehető. Fennmaradó összeg évi 16 %-al rajttamaradhat 3 évre. — Kizárólagos megbízott: URANUL Iroda Arad, a főpostával szemben. 16107

L. SCHUTZ

direkt külföldről importált speciális férfiszövet üzlet

Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca)

28.

Berliner Hausverwaltung

übernimmt, nach langjähriger Erfahrung in Miet-, Hypothek- und Haussteuerangelegenheiten, Dr. Erwin Rawicz,

BERLIN Wilmersdorf Trautenaustasse 20. (Seitenflügel rechts). Telefon Pfalzburg 16—34.

Nähere Auskunft in der Administration des „Aradi Közölny“

Str. Costa Negri

(Nagy Sándor-utca) szomszédságában nagyon szép magas, földszintes ház, elfoglalt 8 szobás, parkettás, elő- és hárdőszobás lakással, udvarral, kerttel, jutányos árról eladó. Bővebbet: 15197 Györfly Mures irodájában Arad Str. Unirel.

Mielőtt cipőszükségletét beszerezni keresse fel Jusztin Olarin & Comp.

üzletét, ahol saját készítményű szép cipőket tart raktáron. Arad, Bul. Reg. Ferdinand No. 47. (Fekete Bárány vendéglővel szemben.)

Fogászat! „Wipla“

a fogászatban Platirázott fogak („Wipla“ anyag) újdonság 200—250 lej. Arany koronák — fogak parantált arany árábjára 850—400 lej. Fém koronák — fogak árábjára 100 lej. (Randolf, Victoria, Kosmos anyag) Fehér fogak kautschukra árábjára 50 lej. Foghúzás (injektív érzéstelenítéssel) 40 lej. — Vigázkéneknak megrendeléseket 24 órán belül eszközöltetnek. 5376

Frida D'MOUDJALLED
világazott fogász

Arad, Bul. Reg. Ferd. 14. (Ózeef főherceg-utca)

FIGYELEM!
Aradiak találkozó helye
BERLINBEN
FRIEDMANN FERENC
legjobb magyar étkezdéje
Führterstrasse 11.
Elsőrendű konyha!
Mérsékelt árak!

Berlini házak károlását

elvéallítja házbér-, ingatlan-, jelzálog-, kölcsön- és házasodágyokban sok évi tapasztalat alapján Dr. Erwin Rawicz.

BERLIN Wilmersdorf Trautenaustasse 20. (Seitenflügel rechts). Telefon Pfalzburg 16—34.

Közelebbi felvilágosítással az „Aradi Közölny“ kiadéhvételre szolgál

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket saját szavak szerint számítjuk. — Minden apróhirdetésnek legalább 3 sor kell lennie. — Vasárnap 4 lej. — Vastagabb betűvel 6 lej. illetve 8 lej. — A vastagabb betűvel írtakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legidejesebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 30 lej, vasárnap 40 lej. A hirdetésről (szövegéről) magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti állapotában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. ***** Hirdetéseket telefon utján is feladhatók, telefon szám: 151. *****

Levelérés.

UGY SZBRETNEK BOLDOG LENNI jelige alatt levél van az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5769

TANTONÓ jeligére levél van az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5789

HARMINCKETEVES kereskedő benővelés céljából ismeretséget keres. Ajánlatot „Diszkrétó” jeligére az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 5762

Alkalmazás.

TANULÓ fizetéssel fogtechnikához felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5766

PREFECTURAI tisztviselő délutáni alkalmazást keres. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5784

MINDENES főzőndő október 1-re felvétetik. Cim Sándor Iváné. Arad, Sándor hírlapiroda. 1008

KERESEK két elemista fiam mellé német nevelőnőt, aki keveset románul is tud. Arad, Str. Gr. Alexandrescu (Bercsényi Miklós-ucca) 46. 5765

MAGYAR német, gyors, románul tudó gépirónó alkalmazást keres. Megkereséseket „L. L. 4.” jeligére az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 5738

CSEMEGE- és fűszerkereskedő segéd felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5768

FOZNI tudó mindeneset keresek elsejére jó fizetéssel. Arad, Ortutay-palota III. em. 17. 16197

ROMÁN fordításokat precizen végez „Minerva” fordítási iroda Arad, Strada Horia (Széchenyi-ucca) 4. sz. 5555

MUNKÁSLEANYOK felvétetnek. Ingusz dobozgyár, Arad. 5654

MAGAS fizetéssel önálló szücssegédet szonnall belépésre keres Masits, Oradea-Mare. 5741

Oktatás.

ZENEAKADEMIAI hallgató zongoraórákat ad kezdőknek, haladóknak. Mérsékelt tandíj. Arad, Str. Baritia (Rákóczi-u.) 29. szán. 5787

PERFECT francia urinó lakásán francia leokéket ad, csakis kezdőknek, nagyon olcsón. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5670

Lakás.

KETTŐ ES HÁROMSZOBAS lakások, valamint egy nyolcszobás, parkettás, modern lakás, továbbá fűszerüzletek kettő és háromszobás lakásokkal és háromszobás lakású magánházak kiadók Boross-ügynökségnél Arad, Str. Consistorului volt Baththyány uca 9. szám. 5771

Üzletel.

RAKTÁRAK, ipari fizemre is alkalmas nagy PINOÉK, ÜZLETHÉLYISÉGEK kiadók: Pista Mihai Viteazul 13. alatt (Ferenc-lér-Karolina-u. sarkán.) Értekezés nyanyott dr. Müller Vendel László ügyvéd irodájában Arad. 5744

Vétel és eladás.

PERZSA ÉS SILSKIN KABÁTOK, perzsa szőnyegek, különböző komplett szobabecendezések, cimbalom, hegedű, antik órák, vitrin, festmények, részgyak, rézmosdó, éjjeliszekrények, hintaszék, fotelok, íróasztalok, dísztárgyak, 12 darab esze, férfi felöltők, függönyök, íróasztalgarnitúrák, utazóbőrönd, gyermekkosci, tükrös mosdó, tükrök, karnisok, drapériák, intarziás régi szalon, szalonnasztal, stb. eladók. Arad, Str. Consistorului 12. (Baththyány-u.) I. e. jobb. 600

KERESEK megvételeire zongorákat. Melis zongorakészítő, Arad, Str. Pompiliu 21. (Kasza-ucca) 5734

ANTIK ÉS MODERN butorokat, különböző antik tárgyakat, szörme árukat, dísztárgyakat, szőnyeget, fehér és ruhanevét, háztartási cikkeket, stb. bizományba veszek. Arad, Str. Consistorului 12. (volt Baththyány-ucca), I. em., jobb. 1000

HAT SZEMÉLYES modern ezüst és pianino megbízásból olcsón eladó. Salon Artistique Arad. 5681

EGY zongora és gondonka olcsón eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5770

EZÜSTÖT, ékszer, antik butort, zongorát, teljes modern lakás berendezéseket legmagasabb árban veszünk. Vidékre utazunk. Salon Artistique Arad. 2601

Különféle.

BORPINCE, circa 1000 hektoliter kifogástalan ászokbordókkal, Pancotán, Róton, borgepek és pinceeszközök használatával azonnal bérbevehető. Ertekezni Szathmári Szabó István kertgazdaságban Pancota. 15191

ASSZONYOK, leányok részére gyorsan és pontosan elsajátítható állandó varró és szabó utti tanfolyam az esti órákban is Arad, Str. Eminescu 6. 5685

TEKINTSE MEG

ARAD, STR. CONSISTORULUI (Baththyány-ucca) 12. szám alatt levő dusan felszerelt bizományi raktárt.

Egy jókarban levő **zongora** eladó sürgösen és olcsón. Megtekinthető Arad, Str. Bratianu 10., Lőszay dívatüzet. 16108

„LUTZ”

festékművek TIMIȘOARA.

Egyedüli gyártója **Lutz Ede és Társa**

lakk- és festékgyárak eredeti gyártmányainak.

Zománcok, festékek, lakkok, csakis elsőrangú minőségben!

Valódi angol szőnyegek
legelőcsőbb beszerzési forrása!
Mindennemű bélés árak, szabó kellékek
állandó nagy raktára
BRITISH IMPORT
Arad, Bulev. Regina Maria 9. (Uj Neuman-ház.)

LICHTWEITZ LIQUEURS
Saját érdeklében cselekszik, hanem engedélytelenségi határlást öszszegytünni

Belvárosi

modern magánház, 4 szoba, elő, fürdőszoba lakással, nagy udvar és kerttel 500.000 lejért eladó. Megbízott

Uranul-iroda, Arad főpostával szemben.

VEGYEN MUZSAY-nál

Aradon színházzal szemben
Férfi öltöny, őszi-téli Lej 1950 —
Őszi-téli felöltő (tisztá gyapjú) ... 1050 —
Double raglán vagy ulster mind. színben. „ 2500 —
Gummi kabát ... „ 960 —
Fregoli őszi kabát minden színben „ 2600 —
Bőr kabát (szörme bélés és gallér) „ 4500 —
Winpassingi és Hannoveri gummi kabát különlegességek.

Tüzifa

waggontételben legelőcsőbb árban beszerezhető

Klein és Weiner

fakereskedőknél Arad, Str. Nic. Grigorescu 3-4. (volt Munkácsy-ucca.) Timișoara, Bul. Carol 19. (volt Hunyadi-ucca.) Telfon Arad, 5-31., Timișoara 21-22.

BRISTOL SZÁLLODA BUDAPEST.
Dunaparton, minden élközvetítő kénycciemmel. Kitünő konyha. Mérsékelt árak. Kávész. Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem

Bakács Béla kézimunkaüzletében készülnek:

Iparművészet! Vezeti: **REIÖHNÉ, Guttmann Margit** rajztanárnő, iparművésznő. Művészeti lámpaernyők, Gobelin festés, Batikolás, Bársony-ésbőrögetés, Perzsa-szőnyeg és kelim-tervezések stb. stb.

Mindenféle tervezések! Előnyomtatások (új rajzokkal) **Sablonyártás** (vizsonteladóknek is) **Ruhahímzés** (Tambor) **Gépszur** **Endlizés** a legszebb kivitelben!

Férfi fehérnemű-varrás! Vezeti: **Vajda Jánosné** fehérvarrónd. A legfinomabb férfingek, hálóingek, alsóruhák, Pijama különlegességek és minden, e szakbavágó munkák.

ARAD, Strada Bratianu 11. (Ezelőtt Löw & Bakács)

BALOGH LAJCSI bucsuhangversenyét tartja az aradi Városi kávéházban.